

TRIBUNE

Nieuwsblad van de SP • jaargang 54 • nr. 5 • mei 2018 • € 1,75 • www.sp.nl

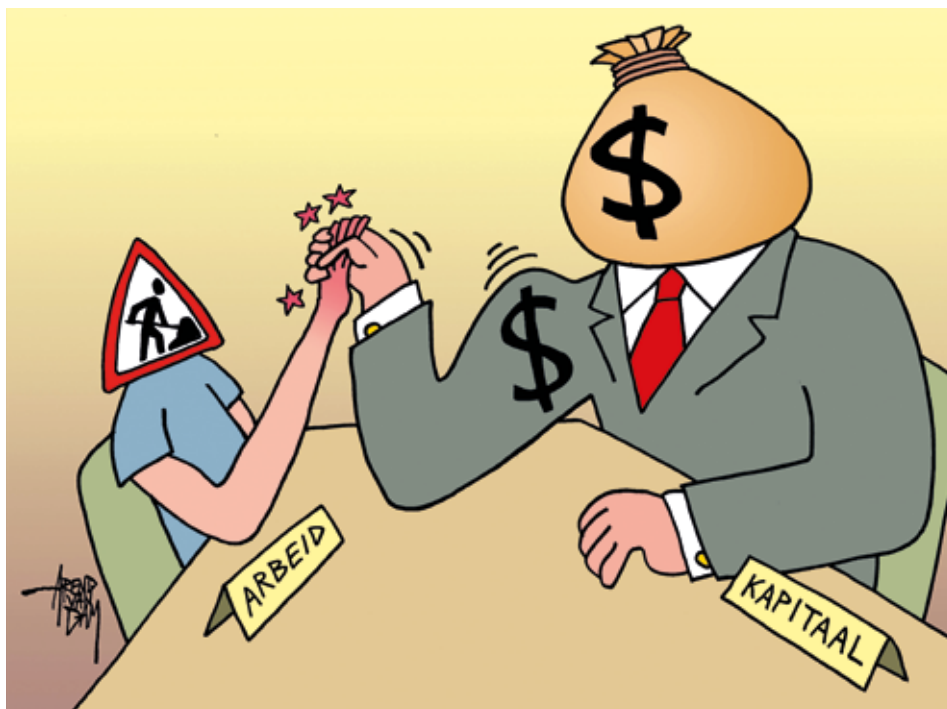

SANDRA BECKERMAN:
KLASSENSTRIJD IN PLAATS VAN ECO-ELITES

MEMO'S DIVIDENDBELASTING: KAPITALISME IN HET KWADRAAT

SP IN CARRÉ: KOM OOK

Arend van Dam

BOEKEN IN SP-WEBSHOP

In de SP-webshop vindt u behalve SP-kleding, actiemateriaal en interessante rapporten ook een mooie verzameling boeken. Sommige door de SP uitgegeven, altijd interessant. Heeft u het nieuwe boek van Arjan Vliegthart al gelezen? Zoekt u de biografie van Emile Roemers politieke leven? Het boek van Bernie Sanders? *Waarheen met de NAVO* of *Het rijke Rooie Leven*: voor schappelijke prijzen leest u zich een slag in de rondte – maar dan wel linksom.

 shop.sp.nl/shop/particulier/boeken

★ ROOD

jong in de SP

BEN JIJ EEN JONGE SP'ER, MAAR GEEN ROOD-LID? SLUIT JE NU GRATIS AAN EN STEUN DE MEEST ACTIEVE POLITIEKE JONGERENORGANISATIE VAN NEDERLAND!

Studenten op het mbo zijn bovenop hun lesgeld vaak nog honderden euro's extra kwijt aan schoolkosten. Soms kost een mbo-opleiding zelfs tot ver boven de duizend euro extra! ROOD komt hiertegen in actie. Het is onacceptabel dat een tweedeling ontstaat, doordat kinderen van ouders met minder inkomen een andere school moeten

kiezen. ROOD heeft een duidelijke eis: **alles wat je aan schoolspullen nodig hebt voor een diploma, moet vallen onder je lesgeld.** Ben of ken jij iemand die veel extra geld moet betalen voor schoolboeken, materialen of 'vrijwillige' excursies? Laat het ons dan weten via rood.sp.nl/schoolkosten – dan nemen wij contact met je op.

DE SP ZET ZICH IN VOOR MENSELIJKE WAARDIGHEID, GELIJKWAARDIGHEID EN SOLIDARITEIT

TRIBUNE IS EEN
UITGAVE VAN DE
SOCIALISTISCHE
PARTIJ (SP) EN
VERSCHIJNT
11 MAAL
PER JAAR

Redactie
Diederik Olders (h), Lesley Arp,
Rob Janssen, Daniël de Jongh

Vormgeving
Maurits Gemmink, Robert de Klerk,
Nenad Mecava, Gonnie Sluijs

Aan dit nummer werkten mee
Robin Bruinsma, Anjo de Haan, Anouk
Pross, Karen Veldkamp, Cees Wouda

Foto cover
Anjo de Haan©

Incasso contributie

Veel leden van de SP betalen hun contributie via een incassomachtiging. Sinds 1 oktober 2013 incasseert de SP het bedrag van de contributie in de eerste week van elk kwartaal. Daarbij vermelden we, conform wettelijke regels het betreffende lidnummer en het zogeheten incassanten-ID van de SP, te weten **NL86ZZZ403462460000**. Bij vragen over contributie-inning, kunt u contact opnemen met de ledenadministratie van de SP, via (088) 243 55 40 of administratie@sp.nl

Illustraties
Arend van Dam
Wim Stevenhagen

De Tribune op Internet
www.sp.nl/nieuws/tribune

Abonnement
€ 5,00 per kwartaal (machtiging)
of € 24,00 per jaar (acceptgiro).
Losse nummers € 1,75.
SP-leden ontvangen de
Tribune gratis.

SP algemeen
T (088) 243 55 55
F (033) 462 55 12
sp@sp.nl
www.sp.nl

Abonnementen- en ledenadministratie
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 40
E administratie@sp.nl

Redactie Tribune
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 42
F (033) 462 55 12
E tribune@sp.nl

De Tribune in gesproken vorm
Belangstellenden voor de Tribune op cd kunnen contact opnemen met de SP-administratie.

Tenzij anders vermeld, is op de inhoud van deze publicatie de Creative Commons Naamsvermelding-Niet Commercieel-GeenAfgeleideWerken 3.0 Nederland licentie van toepassing. <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/nl>

IN DIT NUMMER

De memo-affaire

Alles ondergeschikt aan het grootkapitaal

4

Sociale werkvoorziening

'Dit is een aanval op de beschaving'

6

Raadsverkiezingen

Hoe boekten deze afdelingen succes?

12

De eco-elite

'Het duurzaamheidsbeleid moet op de schop'

18

Tolken trekken aan de bel

'Integriteit en politieke onafhankelijkheid zijn in gevaar'

24

17 Uitgelicht: Akkoord statiegeld in de (plastic) soep

26 Koude Oorlog 2.0: 'Risico op wereldramp neemt toe'

27 ING: Aandeelhoudersprotest tegen jaarsalaris van drie miljoen

28 LinksVoor: Rachida El Ayadi is voetbalsteward

29 Mahir krijgt vieze nasmaak van Heineken

20, 21, 22, 23 Nieuws **30** Prikbord

31 Puzzel **32** Theo de buurtconciërge

COLUMN

De parel in de kroon

Nadat Nederland in 1948 de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens ondertekende, werd in 1950 de voorloper van de sociale werkplaats geopend. Mensen die in de oorlog gehandicapt waren geraakt hadden immers ook recht op werk. De sociale werkplaatsen die daarna werden opgebouwd werden 'de parel in de kroon van de verzorgingsstaat' genoemd.

Dat was niet voor niets. Werk is belangrijk in het leven van mensen. Het geeft voldoening, ritme, sociale contacten en de kans om je in te zetten voor de samenleving. Dat geldt voor iedereen. Ook voor mensen met een beperking. De sociale werkplaatsen gaven hen de kans om binnen hun mogelijkheden voor een eerlijk loon aan het werk te gaan.

Sinds de jaren negentig is de parel steeds meer van haar glans verloren. Het rauwe kapitalisme kreeg ruimer baan: maximale winsten van bedrijven werden de heilige graal. Ook mensen met een beperking ontsprongen de dans niet: zij moesten steeds meer gaan concurreren en op de sociale werkplaatsen werd meer en meer bezuinigd. Met als dieptepunt de bezuiniging van PvdA-staatssecretaris Jetta Klijnsma: 1,2 miljard euro en de werkplaatsen gingen op slot.

Nu wil staatssecretaris Van Ark het karwei afmaken. De VVD gaat steeds verder in de race naar beneden en opent nu ook de aanval op het minimumloon. Mensen met een arbeidsbeperking mogen wat haar betreft straks onder het minimumloon betaald worden en hebben geen recht meer op pensioen.

Als dit plan doorgaat leveren we weer wat van onze solidariteit in. Dit accepteren we dus niet. Wij gaan voorop in de strijd om de solidariteit weer op te bouwen. De parel in de kroon weer laten glanzen is een mooi begin.

Lilian Marijnissen
fractievoorzitter SP

DIVIDENDBELASTING

ALLES TE GRABBEL GEGOOID VOOR HET GROOTKAPITAAL

Met de memo's over de afschaffing van de dividend-belasting heeft het kabinet zich van zijn slechtste kant laten zien. Maar achter het kolderieke gehannes over wie er op welk moment wat geweten heeft en wie zich welke notities wel of niet kon herinneren, gaat een verbijsterend staaltje aandeelhouderseconomie en geldschuiverij schuil.

'DIT LIJKT WEL een spelletje politiek Cluedo', zei Lilian Marijnissen tijdens het Kamerdebat op 25 april. Daarbij refereerde ze aan het bekende bordspel waarbij de spelers een misdrijf moeten oplossen: 'Wie? De minister-president. Met welk wapen? De

memo's. Op welke plek? De bestuurskamers van Unilever en Shell.' Al snel stelde Marijnissen de hamvraag: 'Waarom heeft de minister-president zijn geloofwaardigheid ondergeschikt gemaakt aan de belangen van het grootkapitaal?'

Het debat ging over de inmiddels beruchte memo's over de dividendbelasting. De deuk in de geloofwaardigheid van premier Rutte is één; maar waarvóór liet hij die deuk erin slaan? Met andere woorden: wat behelst die afschaffing van de dividendbelasting dan precies? Wel, die belasting wordt geheven op de winst op aandelen. In fiscale termen is het een zogeheten voorheffing: bedrijven die hun hoofdvestiging in Nederland hebben, houden de dividendbelasting in op de winst die ze uitkeren aan de aandeelhouders. Laatstgenoemden kunnen het 'verlies' vervolgens van de belasting aftrekken. Een buitenlandse aandeelhouder – bijvoorbeeld een Amerikaan die dus niet in ons

Voor Vrijheid is Moed nodig

Op de plek van ons partijkantoor De Moed, stond tijdens de Tweede Wereldoorlog het woon- en pakhuis van de familie Van 't Eind. Van daaruit bestierde vader Gerrit een levensmiddelenzaak. Tijdens de oorlog vonden hiervandaan belangrijke verzetsactiviteiten plaats. Vader Gerrit en zoon Rinus hielpen niet alleen gevangenen van Kamp Amersfoort illegaal aan eten, ook hielden ze contact met de geallieerden.

Op 18 april 1945 – zo'n drie weken voor de bevrijding – werden ze opgepakt door de nazi's. Ze waren verraden. In een villa even verderop werden ze gemarteld. Toch gaven ze niets prijs van wat ze wisten over hun vrienden in het verzet. Op 23 april 1945 werden ze vermoord.

Ik ken hun verhaal nu ruim een jaar. Elke keer weer als ik aan Gerrit en Rinus denk, realiseer ik me hoe reusachtig hun moed en hun liefde moet zijn geweest. Samen in gevangenschap, vreselijk gemarteld, vijf dagen lang, en toch niets prijsgeven aan verzetsgeheimen. Hoe hard de beul ook sloeg of schopte. Hoe vernederend, beangstigend of uitzichtloos de situatie ook was.

Op 23 april jongstleden werd een gedenkplaat geplaatst voor ons partijkantoor De Moed in Amersfoort. In overleg met de familie Van 't Eind maken we het verhaal van de verzetshelden Gerrit en Rinus op een waardige wijze zichtbaar.

'Elke keer dat een oorlog in het nieuws is, zoals Vietnam, Bosnië, Irak en nu weer Syrië, besef ik dat ook daar weer mensen voor 100 jaar zullen lijden onder de gevolgen van het geweld', sprak Bas van 't Eind, kleinzoon van Gerrit en neef van Rinus, tijdens de onthulling van de gedenkplaat.

Wanneer u De Moed bezoekt, ga dan ook even langs bij Gerrit en Rinus.

Vrijheid is niet vanzelfsprekend. Voor Vrijheid is Moed nodig.

Ron Meyer
voorzitter SP

land belastingplichtig is – verrekent met de Amerikaanse fiscus. Nu bedraagt het Nederlandse tarief 15 procent. In de VS is dat 30 procent. Door internationale belastingverdragen die moeten voorkomen dat er dubbele belastingheffing plaatsvindt, betaalt de Amerikaan hier in Nederland wel de dividendbelasting. Namelijk doordat hij in Nederland die 15 procent betaalt en in de VS het overige deel, zijnde 30 minus 15 = 15 procent. Als Nederland de dividendbelasting afschaft, dan kan de Amerikaanse fiscus over de volle mep 30 procent belasting heffen. Gunstig natuurlijk voor Washington. Maar Nederland mist dan die inkomsten.

Maar er is ook nog iets anders. Er zijn landen waar helemaal geen inkomstenbelasting wordt geheven. Zoals het Verenigd Koninkrijk en enkele van de bekende belastingparadijzen zoals de Kaaimeilanen. Voor beleggers uit die landen zou de afschaffing van de dividendbelasting puur een cadeautje uit Nederland zijn. Want nu betaalt de Britse belegger nog genoemde 15 procent over de opbrengst van Nederlandse aandelen en nul procent over aandelen in Britse bedrijven. Als het Nederlandse tarief ook naar nul zou gaan, dan wordt Nederland voor de Brit aantrekkelijker om te beleggen. Volgens analisten zijn zulke aspecten ook te zien tegen de achtergrond van de Brexit en de mogelijke afwegingen van Britse bedrijven om zich in Nederland te gaan vestigen.

Imago

Op dit moment levert de dividendbelasting onze schatkist 1,4 miljard euro op. Per jaar. Daartegenover zou volgens premier Rutte staan, dat Nederland aantrekkelijker zou worden voor buitenlandse bedrijven. Is dat zo? Uit de beruchte memo's blijkt dat ambtenaren van het ministerie van Financiën het kabinet erop wezen, dat afschaffing van de dividendbelasting nauwelijks invloed zal hebben op het vestigingsklimaat in ons land. Verder benoemden de ambtenaren het risico voor 'het imago van Nederland'. Als klap op de vuurpijl vertelde Graeme Pitkethly, financieel topman van Unilever, vorige maand in De Telegraaf, dat de moge-

lijke afschaffing van de dividendbelasting 'geen grote rol' had gespeeld bij de beslissing van het bedrijf om het hoofdkantoor in Nederland te houden. Dit terwijl vanuit regeringskringen steeds was beweerd dat uitgerekend Unilever zou gaan kiezen voor het buitenland, wanneer de dividendbelasting ongemoeid zou worden gelaten... Sowieso kun je je afvragen of er geen betere maatregelen te bedenken zijn voor het bevorderen van de werkgelegenheid en het aantrekkelijker maken van Nederland voor bedrijven. Maatregelen die heel wat minder kosten dan 1,4 miljard euro. Volgens Lilian Marijnissen leidt het kabinetsplan enkel tot hogere lasten voor de burgers in Nederland, het spekken van buitenlandse

'Waarom heeft de minister-president zijn geloofwaardigheid ondergeschikt gemaakt aan de belangen van het grootkapitaal?'

beleggers en het verstevigen van Nederland als doorsluisland voor internationale fiscale constructies. 'Je kunt met 1,4 miljard euro ook de zorg verbeteren of de huren verlagen. Kortom: 90 procent – de gewone mensen dus – betaalt en de rijke 10 procent profiteert.'

Geen enkele politieke partij had de afschaffing van de dividendbelasting in het verkiezingspartij staan. Toch willen de coalitiepartijen, met de VVD voorop, ervoor gaan. Dat mag. Maar waarom moest alles dan zo stiekem? Misschien wel vanwege de vraag die er onlosmakelijk aan verbonden is. En die is: waarop gaat bezuinigd worden om die 1,4 miljard op te vangen? •

tekst Rob Janssen
foto Peter Hilz / Hollandse Hoogte©

**‘OM OP EIGEN BENEN TE STAAN,
MOETEN MIJN KINDEREN
OP HUN TENEN LOPEN’**

Het kabinet wil mensen met een arbeidsbeperking voortaan onder het minimumloon gaan betalen en ook nog eens hun pensioen afpakken. Onaanvaardbaar! Dat vindt ook Annette Stekelenburg, moeder van drie kinderen met een arbeidsbeperking: 'Met dit plan verliezen ze elk perspectief op zelfstandigheid.'

EVEN VOORSTELLEN: de familie Stekelenburg in Meppel. Annette (53) is de mater familias. Zij was actief als opbouwwerker en had daarna een succesvol adviesbureau voor non-profitorganisaties. Totdat in 2009 bij haar middelste zoon Merlijn de progressieve en erfelijke spierziekte myotone dystrofie werd ontdekt. Bij dochter Mirthe sloeg het bewuste gen ook toe. Tot overmaat van ramp kreeg de gendrag, Annettes man Lenard, het evenzeer voor zijn kiezen. 'Deze ziekte kan zich op verschillende leeftijden openbaren.' Daar kwam nog eens bij dat zoon Jasper een aan autisme verwante stoornis blijkt te hebben (mogelijk veroorzaakt door hetzelfde gen, -red.)

Op dit keerpunt in haar leven zag Annette zich genoodzaakt het roer drastisch om te gooien. Ze gaf haar werkzaamheden op en werd mantelzorger voor haar man en kinderen. Pas nadat ze haar pensioen had 'opgegeten', vroeg ze een persoonsgebonden budget (pgb) aan. 'Ik leverde uiteindelijk zestig procent van mijn inkomen in. Daar doe ik niet moeilijk over, ik tel mijn zegeningen. Als ik om me heen kijk, kan het allemaal nog veel beroerder.'

Overigens had Annette aanvankelijk te maken met vier verschillende pgb's en als gevolg daarvan vier contracten en 'een hoop bureaucratisch geneuzel'. Ten langen leste rolde er één gezinsbudget (op modaal niveau) uit.

Twee dagen in de week wordt Annette ontlast door een zorgverlener die het gezin Stekelenburg door en door kent en in alles haar perfecte vervanger is. 'Dankzij haar ondersteuning kan ik buiten spelen', zegt Annette, doelend op haar werkzaamheden buitenshuis, waarover verderop meer. Vader Lenard (57) was eerst ict'er en maakte doelbewust de overstap naar het onderwijs om ict-, reken- en wiskundelessen te verzorgen. Dat deed hij zonder officiële bevoegdheid op verschillende scholen, met veel plezier en inzet voor leerlingen op het vmbo. Toen Lenard zich ziek moest melden, werd eerst aan een burn-out gedacht. Myotone dystrofie kan namelijk behalve de spieren ook de organen en vooral de hersenen aantasten. Het gevoel voor overzicht en structuur verminderde bij Lenard in een drastisch tempo. De spierziekte trok haar sporen en Lenard werd voor honderd

procent afgekeurd. Lenard is de stille kracht op de achtergrond, die op tijd zijn rust moet pakken.

De kinderen Stekelenburg

Aan Jasper (23) zie je niets van zijn beperking. Schijn bedriegt. Hij heeft een aan autisme verwante stoornis. Hij is een jongeman met het intellect om een hbo-opleiding te volgen, maar zou dat in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier moeten doen. 'En dat gaat helaas niet in Nederland', verzucht moeder Annette: 'Het is ronduit frustrerend dat iemand als Jasper buiten de boot valt. In Nederland kom je niet verder zonder diploma's en helaas zit een reguliere studie er voor hem niet in. Het is pure verkwisting van talent. Jasper zou gebaat zijn bij een meester-gezelconstructie, iemand die hem bij de hand neemt en een vak leert.' Jasper werkt nu als kok. Liever zou hij een maatschappelijke functie vervullen. Bijvoorbeeld in het jongerenwerk, bij een gemeente of corporatie of in een asielzoekerscentrum. Over de beleidsvoornemens van het kabinet zegt hij kort en krachtig: 'Belachelijk.'

Merlijn (20) is al even stellig als zijn broer: 'Waardeloos.' Merlijn denkt er serieus over na om actie te voeren in het speciaal onderwijs. Bij hem heeft de spierziekte het hardst toegeslagen. Hij praat moeilijk en kan alleen sondevoeding tot zich nemen. Hij verplaatst zich via een taxi of op de elektrische fiets. Aan zijn gezonde verstand mankeert niets, wel is sociale omgang voor hem lastig. Merlijn droomt ervan om docent geschiedenis te worden, de realiteit gebiedt evenwel anders. Op dit moment loopt hij stage op zijn voormalige basisschool, waar hij onder meer schaaklessen geeft. Over hem maakt Annette zich de meeste zorgen. Merlijn is fysiek beperkt en heeft een normaal iq, maar hij is autistisch en daardoor kan hij zich sociaal niet handhaven. 'Voor iemand als hij zijn in ons land geen voorzieningen. Ik verwacht niet dat hij volledig zelfstandig zal kunnen wonen.' Wat dan? 'Ja, wat dan?'

WERKEN ONDER HET MINIMUMLOON? DACHT HET NIET!

Het minimumloon is er niet voor niets: het is de bodem, minder kun je niet verdienen. Maar de regering wil mensen met een arbeidsbeperking onder het minimumloon laten werken. SP-Tweede Kamerlid Jasper van Dijk: 'Dit laffe plan zorgt ervoor dat velen onder het minimumloon gaan verdienen. Pensioenopbouw en sociale rechten vervallen. De SP wil eerlijke lonen en geen tweederangs collega's. Dit absurde plan mag wat mij betreft direct de prullenbak in.'

Met het kille plan van de regering krijgen werkgevers geen subsidie meer als ze iemand met een arbeidsbeperking in dienst

nemen. In plaats daarvan krijgen zij toestemming om hen onder het minimumloon te betalen. 'Hierdoor neemt het risico toe dat de werknemers met schulden te maken krijgen. Gemeenten, vakbonden, sociaal werkgevers en zeker de mensen zelf moeten niets van het plan hebben. Zij willen het systeem van loonkostensubsidie behouden waardoor de mensen volwaardig werknemer blijven.'

Help mee en steun de actie tegen de kabinetsplannen: doemee.sp.nl/eerlijkloon

De SP strijdt al heel lang tegen de afbraak van de sociale werkplaatsen.
Op de foto een demonstratie in 2011 met als thema Wij willen werk geen armoede!

foto Bas Stoffelsen

‘Arbeidsgehandicapten mogen geen derderangs burgers worden’

Ik weet het niet.’ De gemeente dacht met haar mee: bouw een mantelzorghuisje in de achtertuin. Annette: ‘Dat doe ik niet. Ook iemand als Merlijn moet op eigen benen kunnen staan, al zal dat in zijn geval niet zonder begeleiding kunnen. Geef hem de kans en de mogelijkheden om zijn vleugels uit te slaan, zodat hij niet volledig afhankelijk van mij blijft. Hij moet de regie over zijn eigen leven kunnen voeren, ik ben slechts de regieassistent.’

Bij Mirthe (17) ontwikkelt de spierziekte zich minder agressief. Ze is leerling-kok en staat in de keuken van een restaurant. Ze wilde mbo 3 doen: leren en werken. Maar dat zou te ingewikkeld worden, want werkgevers zitten niet te springen om iemand met haar handicap. Gevraagd naar de voorgenomen maatregelen stelt ze: ‘Door deze plannen voel ik me minderwaardig.’ Moeder Annette waakt er voor om haar bij

het UWV aan te melden als arbeidsbeperkt. ‘Als je eenmaal in die regeling zit, kom je er niet meer uit en dat wens ik geen van mijn kinderen toe. Zodra er een label op je wordt geplakt, krijg je automatisch minder kansen. Om op eigen benen te kunnen staan, moet Mirthe op haar tenen lopen. Bij haar gaat alles net even wat trager en ze is sneller moe. Mirthe wil hoe dan ook aan het werk, ze schuift het weg. Haar situatie is pijnlijk. Ze pakt alles goed op, doet haar school met twee vingers in de neus, loopt stage en is zeer gemotiveerd. Ze houdt pas op met werken als haar taken erop zitten, eerder stopt ze niet, hoeveel tijd ze er ook voor nodig heeft. Misschien dat ze met zes uur werk per dag een minimumloon bij elkaar kan sprokkelen. Ik zou haar als werkgever graag in mijn team willen hebben, ook al is het uitgerekend in de horeca, waar ze per definitie lange dagen maken.’

Minister Annette Stekelenburg?

Zie daar de familie Stekelenburg, die tijdens een dagje uit of op vakantie één rolstoel mee kan nemen waarvan pa, Merlijn en Mirthe dan om beurten gebruik maken. Dat haar kinderen voortaan als derderangs burgers door het leven moeten gaan, is voor moeder Annette onverteerbaar. ‘Het kan en mag niet zo zijn dat mensen met een arbeidsbeperking afhankelijk zijn van uitkeringen, dat ze niet eens het minimumloon kunnen verdienen, dat ze geen pensioen opbouwen, kortom, dat ze bij voorbaat van elk perspectief worden beroofd.’

Annette Stekelenburg is niet alleen de moeder die thuis alle ballen in de lucht houdt, ze wordt als ervaringsdeskundige ook regelmatig uitgenodigd voor lezingen en adviserende gesprekken door ministeries, instellingen en organisaties. Bovendien heeft ze een sterk netwerk opgebouwd als... minister. Ze ontmoet ‘collega-bewindslieden’, tot en

met premier Mark Rutte aan toe. Annette was zelfs aanwezig op de nieuwjaarsreceptie van koning Willem-Alexander en koningin Máxima, daartoe uitgenodigd door het ministerie van VWS.

Minister? Ja, ze vormt samen met staatssecretaris Cora Postema het Ministerie van Leven, een lastig te omschrijven instituut. ‘Denktank’ of ‘beweging’ komt nog het dichtst in de buurt van wat de twee vrouwen voor ogen staat. ‘Wij opereren op het snijvlak van de ministeries en zoeken voortdurend naar de samenhang in het beleid van overheidsinstanties. Zeg maar gerust dat we daar op hameren. Op onze website denken opinie- en beleidsmakers met ons mee. De maatschappij is door alle specialismen en bureaucratie voor veel mensen te ingewikkeld geworden. Zij moeten hun weg maar weten te vinden, naar al die verschillende loketten. Ze moeten zich schikken in een amper te ontwarren systeem, waarin alles in stukjes is opgedeeld terwijl juist alles met elkaar samenhangt. Als je dan door een handicap afwijkt van de standaard, loop je tegen een muur van wetten, regels en voorschriften aan. Waardoor het leven nog ingewikkelder wordt. Het moet radicaal anders. De overheid behoort het zo te faciliteren dat de mensen het beste uit zichzelf halen, om zo optimaal mogelijk te kunnen functioneren. Dus neem niet het systeem als uitgangspunt, maar de mens die zich naar vermogen kan ontplooiën. Schep ruimte om elkaars kwaliteiten te zien en te benutten. En ja, ook een handicap kun je als een kwaliteit beschouwen.’

‘Als ik naar mijn eigen kinderen kijk, zie ik drie unieke en talentvolle mensen die alles behalve kansloos behoren te zijn. Ze hebben alleen de pech dat ze erfelijk belast zijn. Hoe leg ik hen uit dat ze daarop worden afgerekend? Gemotiveerder dan mijn dochter zul je ze niet snel vinden. Het gemak waarmee nu dus mensen met een arbeidsbeperking onder druk worden gezet, aan de kant worden geschoven, is stuitend en voor mij volstrekt onbegrijpelijk. Een samenleving behoort een beschaving te zijn waarin niemand opzij wordt gezet. Een mens is een economische factor geworden. Wat lever je op? Als je niet of onvoldoende rendabel bent, verlies je aan waarde en word je in het keurslijf van de bureaucratie geduwd. Als jouw inkomen wordt aangevuld met een uitkering, zit je voor altijd vast in het uitkeringstraject.’

Verkeerde begrippen schrappen

Als het aan Annette Stekelenburg ligt,

TON HEERSCHOP: ‘GEMEENTE KAN DE GEVOLGEN VAN DIT BELEID GEWOONWEG NIET BETALEN’

In de plannen van het kabinet kunnen mensen met een arbeidsbeperking hun inkomen door de gemeenten laten aanvullen tot het minimumloon. Nog afgezien van de beperkingen die daaraan kleven voor de mensen zelf is dat nogal een adering voor de gemeenten. Bijvoorbeeld voor Venlo, waar de sociale werkvoorziening wordt gesloten.

Sjmiechterig

‘Sjmiechterig’ is een woord dat in Noord-Limburg gebruikt wordt en dat zoiets als stiekem en gemeen betekent. De Venlose SP-voorman Ton Heerschop noemt de langzame ontmanteling van de sociale werkvoorziening WAA (Werkvoorzieningsschap Aanvullende Arbeid) in zijn gemeente sjmiechterig. ‘Het beleid van afbouw is de afgelopen jaren ingezet en stukje bij beetje uitgevoerd. In de

praktijk betekent dat, dat mensen met een arbeidsbeperking gedetacheerd worden op uiteenlopende plekken. Daar is vaak nauwelijks begeleiding, niet zelden moet er nutteloos werk worden verricht en soms is het er zelfs onveilig. We hebben de afgelopen jaren de nodige actie gevoerd tegen de misstanden, maar de gemeente Venlo heeft haar centrale rol tot nu toe laten zitten.’

Op 1 juli is de ontmanteling compleet en stopt WAA ermee. Wat dan? Heerschop: ‘Wij hopen met de nieuwe coalitie in Venlo (beoogd met SP, EenLokaal, PvdA en GroenLinks –red.) verantwoordelijkheid te kunnen gaan nemen voor onze mensen met een arbeidsbeperking. Wellicht met hulp van de sociale werkvoorziening in gemeenten in de buurt.’

‘We moeten deze plannen tegenhouden’

Maar als de gemeente de inkomens van mensen met een arbeidsbeperking moet aanvullen tot het minimumloon, zoals het kabinet wil, dan kan dat er flink in gaan hakken. Venlo werd nota bene het afgelopen jaar tot twee keer toe geconfronteerd met een miljoenen tekort in de zorg – als gevolg van de decentralisatie van de zorg. ‘Klopt’, bevestigt Heerschop. ‘Zo’n compensatie tot het minimumloon zullen we als gemeente gewoonweg niet kunnen betalen. We kunnen niet alles repareren wat de landelijke politiek over de gemeenten uitstort. Daarom is het ook zo belangrijk dat het landelijke verzet blijft groeien, zodat we de kabinetsplannen kunnen tegenhouden.’

Tal van SP-afdelingen hebben zich inmiddels ook bij het verzet aangesloten en hun gemeentebesturen opgeroepen een stevig signaal richting Den Haag af te geven.

‘Mijn kinderen zijn unieke en talentvolle mensen, die alles behalve kansloos behoren te zijn’

‘Door deze plannen voelt de 17-jarige Mirthe zich minderwaardig’

wordt het woord ‘uitkering’ vervangen door ‘loon’. ‘Maak van een Wajong-uitkering een Wajong-loon, dat kost geen euro meer, maar versterkt wel het gevoel van eigenwaarde. Je ontvangt een salaris voor wat je doet, dus je hoort er helemaal bij. Kijk naar wat iemand kan, naar welke bijdrage hij of zij kan leveren en stel daar een fatsoenlijke beloning tegenover. Het is tenslotte gewoon werk. En als we dan toch bezig zijn met het schrappen van verkeerde begrippen: weg met het woord dagbesteding. Dat klinkt zo denigrerend. Het is geen bezigheidstherapie, het is werk. Zelfs in de term vrijwilligerswerk zit het woord ‘werk’. Nogmaals, het is niet duurder als je dat doet en van verdringing op de arbeidsmarkt is geen sprake.’

In het ‘regeerakkoord’ van het Ministerie van Leven, opgesteld op verzoek van minister-president Rutte, staat onder meer dat de gewenste inclusieve maatschappij pas in beeld komt als mensen met een handicap in de gelegenheid worden gesteld om hun kwaliteiten in te zetten. Van dagbesteding (liever: dagopvang), is alleen sprake in het geval van zeer ernstige verstandelijke beperkingen of als iemand de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt.

Annette: ‘Daar hoort dan wel inclusief onderwijs bij. Wij stellen voor om kinderen te laten keuren om hun arbeidsvermogen vast te stellen en op basis daarvan de snelheid van de opleiding te bepalen. Als je voor vijftig procent bent goedgekeurd, kun je de opleiding in dubbele tijd doen. Of je dan per definitie binnen die opleiding alle vakken moet volgen, moet individueel worden bepaald. Moet bijvoorbeeld een zwaar dyslectische leerling Engels leren?’ Heeft Rutte gereageerd? ‘Hij stuurde een foto als bewijs dat onze stukken op de formatietafel lagen en waren besproken. Helaas hebben we er in zijn regeerakkoord weinig van teruggevonden.’

Ervaringsdeskundigheid

De twee dagen in de week die Annette Stekelenburg haar gezin kan overlaten aan de zorg van haar ingehuurd rechterhand is ze behalve minister van Leven ook toezichthouder van twee woningbouwcorporaties en een zorgorganisatie. ‘Ik doe het uit volle overtuiging en het brengt me op plekken waarvan ik nooit had durven dromen dat ik er zou komen. Ik zal me zo lang het gaat inzetten voor de zwakkeren in de samenleving, maar geheel vrijblijvend is het niet. Ik

Dochter Mirthe wil dolgraag aan het werk.

ben een professionele vrijwilliger en vind dat we ervaringsdeskundigheid veel breder zouden moeten inzetten. Als ik op pad ben, kan ik niet thuis zijn – en onze vaste thuiszorgverlener moet wel worden betaald. Er zijn organisaties die denken dat het allemaal gratis en voor niets kan. Ik word ook weleens afgewezen als ik een vergoeding vraag. Ik kreeg ooit eens voor 500 euro aan cadeaubonnen. Het gaat niet om grote bedragen, maar alle beetjes helpen. Zo kan ik toch nog iets van een nieuw pensioen opbouwen en zo kunnen wij met enige regelmaat op vakantie. Simpel en niet duur; het huisje van vrienden in Zwitserland, een Waddeneiland. Vakantie is belangrijk voor ons gezin. Er speelt een hele hoop, er komt van alles op ons af, niets gaat vanzelf, dus af en toe even lekker met ons allen eruit maakt de hoofden weer leeg.’

De toekomst voor haar zoon en dochter is ongewis. ‘Mag ik nog kwijt dat er naar mijn smaak in Den Haag onevenredig veel over de ouderenzorg wordt gedebatteerd? Vanaf de geboorte tot aan de dood, het hele beleid is daarop afgestemd. Vanzelfsprekend doe ik niets af aan het belang van goede zorg voor ouderen, maar het mag naar mijn mening wat meer gaan over mensen die levensbreed en levenslange zorg behoeven. Het is echt nodig om daar in de regelingen duidelijk onderscheid tussen te maken.’

‘Iemand met een beperking of chronische ziekte of een Wajong-uitkering, wat ik dus een Wajong-loon zou willen noemen, heeft vanaf het begin te maken met extra kosten. Zo iemand moet een belangrijk deel van het eigen inkomen steken in hoge eigen

Annette Stekelenburg met haar zoon Jasper.

bijdragen in de zorg. Het moet voor die mensen, de gehandicapten, de chronisch zieken, mogelijk worden gemaakt om te sparen. Om vooruit te gaan, om hun leven vorm te geven. Iedereen wordt oud, maar als je met een ziekte of beperking bent geboren, is het lastig om je staande te houden en gelijkwaardig te voelen. Werken moet lonen, zegt het kabinet. Daar mag je vervolgens niet een groep van uitzonderen, dat heet discriminatie. Gelukkig heeft het College voor de Rechten van de Mens dat klip en klaar veroordeeld.'

'En nu ik toch bezig ben: iedereen moet kunnen wonen, in welke vorm dan ook, met of zonder begeleiding of intensievere zorg. Mensen die niet bij een duidelijke doelgroep horen, kunnen nergens terecht. Wij willen experimenteren met inclusieve woonvormen voor iedereen met een sociale woonwens of zorgvraag; en dan maken we geen verschil tussen ouderen, licht en zwaarder gehandicapten, bijstandsmoeders, psychiatrisch patiënten, ga maar door. Ik zie het al voor me: ze wonen bij elkaar en vormen een gemeenschap met zorg voor elkaar en professionele zorg op maat voor alle bewoners, die daarnaast veelal binnen die woonconstructie werken. Ieder mens, ik benadruk het nog maar eens, heeft eigen kwaliteiten en daarmee kunnen ze elkaar helpen en bijstaan. Eenzaamheid bestaat dan niet meer.'

Een droombeeld? 'In Duitsland kennen ze deze opzet al jaren. Deze zogenaamde meer-generatie- en inclusieve woonvorm functioneert er naar ieders tevredenheid.'

Het interview zit erop, Annette is begrijpelijk-kerwijs toe aan een adempauze. Wat duidelijk is geworden tijdens het gesprek, aan de eettafel in de ruime en gezellige vrijstaande woning aan de oostrand van Meppel: zij houdt de boel in haar gecompliceerde gezin draaiende. Echtgenoot, zoons en dochter, ze zijn allemaal in meer of mindere mate op haar aangewezen. Daar komen dan haar sociaal-maatschappelijke activiteiten buiten de deur nog bij. Hoe houdt ze dat vol? 'Het is met alle ziekte in huis een verdrietige situatie, maar niets doen en lijdzaam toezien is geen optie. Dan zou ik me bij de wrange situatie neerleggen. Als ik onze ervaringen niet inzet voor de samenleving, zou de ziekte ook nog eens voor niets zijn geweest. Ik blijf erin geloven en ervoor strijden. Het is mijn zingeving.'

tekst Robin Bruinsma en Rob Janssen
foto's Maurits Gemmink + archief familie
Stekelenburg

JASPER VAN DIJK: 'EEN STAPSGEWIJZE AANVAL OP DE BESCHAVING'

SP-Tweede Kamerlid Jasper van Dijk, woordvoerder Sociale Zaken: 'Elk land kent gehandicapten die niet in staat zijn om zonder hulp het minimumloon te verdienen. In 1969 kwam de WSW tot stand, de Wet Sociale Werkvoorziening. In de jaren van voorspoed en wederopbouw maakte Nederland een mooie wet voor mensen die niet in een gewoon bedrijf aan het werk konden. Het was een kwestie van beschaving. Vanaf de jaren negentig is de wet stap voor stap uitgekleeft. Beetje bij beetje werden de eisen strenger en vonden er bezuinigingen plaats. In 2015 gaf toenmalig PvdA-staatssecretaris van Sociale Zaken Jetta Klijnsma de doodssteek door de sociale werkplaatsen op slot te gooien. Gevolg: de meerderheid van de mensen met een arbeidsbeperking zit thuis.'

Vele addertjes onder het gras

En nu wil het kabinet de volgende stap zetten door arbeidsgehandicapten onder het minimumloon te betalen; een regelrechte aanval op de beschaving. Dan wordt er gezegd: "Maar de gemeente kan het loon toch aanvullen tot het minimumloon?" Dat gebeurt alleen als je geen partner of vermogen hebt. Bovendien verlies je

je pensioenopbouw en WW-rechten. De administratieve rompslomp wordt volledig bij mensen met een arbeidsbeperking gelegd, elke maand opnieuw. Als jij tijdelijk geen werk hebt, ligt er door bijvoorbeeld onterechte toeslagen ook nog eens het risico van schulden op de loer. Je komt voor altijd in een uitkeringssituatie, omdat je geen volwaardig werk meer doet. Tot slot word je als arbeidsgehandicapte feitelijk afgerekend op stukloon, omdat je wordt afgerekend op je productiviteit. Zo van: 50 procent productie, 50 procent aanvullen. Nogal respectloos, als je het mij vraagt. Stukloon, dat is toch iets uit een ver verleden? Daarmee is het een aanval op de beschaving.'

Woedend

'Deze bezuiniging moet 500 miljoen opleveren, Klijnsma bezuinigde al 2 miljard. Tegelijkertijd speelt de regering 1,4 miljard euro vrij voor buitenlandse aandeelhouders (door het schrappen van de dividendbelasting, -red.). Dan hoef ik je niet uit te leggen dat wij woedend zijn. En we staan niet alleen. Vakbonden, gemeenten en tal van belangenorganisaties komen in protest. Er is volstrekt geen draagvlak voor dit plan.'

'Het systeem deelt alles op in stukjes, met aparte loketten, terwijl juist alles samenhangt'

LOKALE SUCCESFORMULES

Geen beste uitslag, dat was de conclusie na de gemeenteraadsverkiezingen. In een aantal afdelingen bleven we echter overeind of groeide de SP zelfs. Waarom eigenlijk? Is dat een kwestie van statistiek, of is daar wat bijzonders aan de hand? De Tribune ging langs bij vier afdelingen die, elk op hun eigen manier, een goede uitslag neerzetten.

ENKHUIZEN

Denkers met veel contacten Diversiteit aan speerpunten Goed sociaal beleid

AL DRIE GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN op rij is de SP in Enkhuizen de grootste. Zelfs in 2010, toen de SP – net als bij de afgelopen verkiezingen – in veel andere gemeenten door een dal ging. Volgens afdelingsvoorzitter Wim Hoogervorst komt dit mede doordat de West-Friese stad een links bolwerk is. ‘Enkhuizen is omringd door plattelandsgemeenten en heeft in tegenstelling tot die plaatsen veel sociale woningbouw. Mensen uit de buurgemeenten die gaan scheiden, komen al gauw hier terecht’, vult fractievoorzitter Margreet Keesman – tevens de echtgenote van Hoogervorst – hem aan.

Toen de SP-afdeling zich in 2010 verzette tegen de invoering van betaald parkeren heeft dit geen windeieren gelegd. Sterker nog: de partij kreeg er een zetel bij en haalde het hoogste percentage stemmen. In de formatie werd de SP echter door andere partijen buiten spel gezet. Het gevolg: de grootste partij van Enkhuizen moest drie jaar lang in de oppositiebanken doorbrengen. Maar vervolgens besloot het college – inmiddels een minderheidscoalitie – ruim een half miljoen te bezuinigen op het zogeheten sociaal domein, bijvoorbeeld op het schoolzwemmen en het verenigingsleven. Met steun van ChristenUnie-SGP en GroenLinks, die toen de rol van gedoogpartijen vervulden, wist de SP een tegenbegroting door de raad te loodsen. ‘Vervolgens zegden de coalitiepartijen het vertrouwen in hun eigen wethouders op, om te voorkomen dat zij ónze begroting zouden moeten uitvoeren. Die fracties zeiden: gaan jullie het maar zelf doen. Nou, dat hebben we gedaan’, blikt Keesman terug.

‘Bij onze thematische werkgroepen zijn niet-leden ook welkom’

Hiermee trad de SP voor het eerst toe tot het Enkhuizer stadsbestuur. Omdat de SP daar in staat was om het verschil te maken, bijvoorbeeld door midden in de bezuinigingsgolf van Rutte II geen cent te beknibben op de thuiszorg, wist de partij anderhalf jaar later (2014) weer een zetel winst te boeken en de grootste te

worden. Hoogervorst: ‘Bovendien had het voorgaande college een aantal projecten in gang gezet die financieel gigantisch uit de klauwen dreigden te lopen. Bijvoorbeeld de verbouwing van de Drommedaris, de historische stadspoort die nu dienst doet als cultureel centrum.’ Op aandringen van de SP is op dit renovatieproject ruim een miljoen bespaard.

Opmerkelijk is de diversiteit aan onderwerpen waar de Enkhuizer SP zich de afgelopen jaren voor heeft hardgemaakt: van het tegengaan van de leegloop van de winkelstraat tot het behoud van een regionale buslijn. ‘Dat verklaart in belangrijke mate ons succes’, luidt de analyse van Hoogervorst. De aanwezigheid van een hechte groep denkers in de afdeling, met veel contacten in de stad, is volgens de afdelingsvoorzitter een andere belangrijke succesfactor. ‘In veel opzichten zijn we net

als andere afdelingen: we staan op straat, we buurten en draaien een hulpdienst. Maar we hebben ook een maandelijks politiek café en thematische werkgroepen waar niet-leden ook welkom zijn. Bijvoorbeeld over het onderwijs en peuterwerk.’ Keesman: ‘Bovendien ging voormalig SP-wethouder Marcel Olierook altijd met ons mee de straat op. Je merkte dat mensen daar heel verbaasd over waren.’

‘Wij hebben de politieke verhoudingen flink door elkaar gehusseld’

Een jaar geleden stapte de SP uit het college in Enkhuizen. Olierook kreeg een motie van wantrouwen aan zijn broek die voortkwam uit de nasleep van een negatieve accountantsverklaring – iets waar de SP-wethouder nota bene niet eens politiek verantwoordelijk voor was. ‘Sindsdien gaat het hollend achteruit’, stelt Keesman. ‘Laatst sprak ik bijvoorbeeld een man met een gehandicapte dochter. Zij kan alleen op een speciale stoel met luchtkussen zitten, maar die was kapot. Dus die vader vraagt een nieuwe aan bij de gemeente. Reageert een ambtenaar: “Dan blaas je hem maar wat vaker op.”’ Het is dan ook weinig verrassend dat veel mensen in Enkhuizen de SP weer aan het roer willen op het sociaal domein. Keesman zal bij de formatie echter niets zomaar cadeau krijgen van de andere partijen. ‘Wij hebben de politieke spelregels en verhoudingen in Enkhuizen flink door elkaar gehusseld. Niet iedereen neemt dit ons in dank af.’

Margreet Keesman en Wim Hoogervorst

LEUSDEN

Hecht team Doelgerichte acties Grote bek

HET GEHEIM VAN LEUSDEN? De in 2014 opgerichte afdeling vormt een hecht team, met een gretige fractieleider in de spits en een voorzitter die voorop gaat tijdens acties in de straten en buurten van de 30.000 zielen tellende gemeente aan de oostkant van de provincie Utrecht. Het bruist en spettert bij de SP in Leusden.

‘Iedereen gaat er vol voor en is bereid verantwoordelijkheid te nemen. Vrijblijvendheid past niet binnen onze tactiek, je moet bereid zijn persoonlijke offers te brengen. Daarnaast is het gewoon een leuke, open en enthousiaste club met positief ingestelde mensen’, zegt Joop Welter, die er vanaf het prille begin bij is en leiding geeft aan de afdeling met 2 zetels winst achter haar naam bij de gemeenteraadsverkiezingen. Van nul naar twee, ze hebben ervoor geknokt en de niet aflatende inspanningen werden beloond door de kiezers.

Voor lijstaanvoerder en nu voorzitter van de SP-fractie Annet Belt is, ondanks een haperende gezondheid, geen moeite te veel. Ze was het inspirerende boegbeeld van de campagne. ‘Ik heb een grote bek en Joop is een onvervalste activist.’ Annet gaat voor niemand opzij en beheerst de schijnbeweging tot in de perfectie. ‘De SP heeft volkomen ten onrechte de reputatie overal

tegen te zijn. Ik mag onze criticasters graag op het verkeerde been zetten en draai een ‘tegen’ om in een ‘voor’. Dan vraag ik of ze net zoals wij ook voor voldoende buslijnen in onze gemeente zijn, of ze ons willen steunen in een rechtvaardig armoedebeleid en of ze met ons van mening zijn dat betaalbaar wonen voor iedereen bereikbaar moet zijn.’

‘Actieve en activistische SP’ers zijn cruciaal’

Openbaar vervoer, de thuiszorg, sociale woningbouw en genoeg huizen in het middensegment, schoolzwemmen, goede voorzieningen in de wijken, het waren de gebruikelijke SP-thema’s waarmee de afdeling Leusden de inwoners wist te overtuigen, waarbij de nadruk de afgelopen jaren heel sterk op doelgerichte acties lag. Er werden 2300 handtekeningen voor herinvoering van het schoolzwemmen opgehaald, het schrappen van een belangrijke buslijn leverde maar liefst 2600 steunbetuigingen op. Joop Welter: ‘Bij het analyseren van de stembusuitslag viel het ons meteen op dat de SP beter scoorde in wijken waar actie werd gevoerd dan op plekken waar we minder in beeld waren. In het centrum was de SP met 19,7 procent zelfs de grootste partij. De successen komen natuurlijk niet uit de lucht vallen, we zijn al sinds 2013 actief en heel zichtbaar.

In het begin deden wij het nog voor de anderen, nu doen we het steeds vaker samen.’ Joop en Annet beseffen maar al te goed hoe belangrijk een sterke achterban is. ‘Actieve en activistische SP’ers zijn cruciaal. Wij brengen de straat terug in de gemeenteraad en willen de komende jaren onze beweging verbreden en verdiepen. Geen fractie zonder actie. De campagne voor 2022 is al begonnen en wij hebben de ambitie om door te groeien naar vier zetels.’

In het welvarende Leusden ontbreekt de problematiek van een grote stad, maar er heerst wel degelijk verborgen armoede. Annet: ‘Ook bij ons in Leusden moet het weer gaan over de menselijke maat en niet over het verdienmodel, ook in onze gemeente knokt de SP voor bestaansrecht voor iedereen.’ Joop: ‘Het mooiste compliment dat wij kregen, was dat de SP een partij met een hart is. Dat sterkt ons in het streven naar meer gemeenschapszin, naar meer zorg voor en solidariteit met elkaar.’

‘In het gezicht gespuwd door iemand die marxist naar haar riep’

De SP krijgt nu de kans om de bestuurscultuur in Leusden van binnenuit te veranderen. ‘Leusden was een ingekakt dorp met altijd weer een brede coalitie. Geloof het of niet, maar besluiten werden met *waves* begroet. Dat heeft ons enorm geprikkeld en gestimuleerd. Hoe achteloos de complete gemeenteraad die 2300 handtekeningen voor het schoolzwemmen voor kennisgeving aannam en zonder enige vorm van discussie naast zich neerlegde, was werkelijk stuitend. Wij zullen er alles aan doen om de arrogantie van de macht te doorbreken om zo het vertrouwen in de politiek te herstellen.’

Aanvankelijk moest het brave en volgzame Leusden wennen aan de hardnekkig actievoerende SP’ers (Annet werd eens in het gezicht gespuwd door iemand die “marxist” tegen haar riep), maar inmiddels is de weerstand tegen het activisme doorbroken en raken steeds meer inwoners ervan overtuigd dat de SP het verschil kan maken, dat de SP echt naar hen luistert en oor en oog heeft voor hun problemen. Joop Welter wil wel nog even kwijt dat hij blij is met de uitstekende contacten met de Statenfractie. ‘Volgend jaar zijn de verkiezingen voor Provinciale Staten en reken maar dat de terugkeer van buslijn 78, die zo’n beetje de helft van het openbaar vervoer in Leusden besloeg, een actiepunt in de campagne zal worden.’

Joop Welter en Annet Belt

PEKELA

Actief in kleine, rode gemeente Aansluiting op gemeenschappen Tweestrijd met PVV

IN DE GRONINGSE GEBOORTESTAD van Fré Meis, de CPN- en vakbondsleider, werd je als je in een van de grote kartonfabrieken kwam werken meteen gevraagd of je wel lid was van de vakbond. Dit overkwam ook Henk Hensen, voorzitter van de SP-afdeling Pekela. Hensen, intussen al lang niet meer werkzaam in de intussen ook bijna verdwenen karton-industrie, woont vlak bij het beeld van Meis in Oude Pekela. Bij het gemeentehuis, ook vlakbij, staat nog een links monument: een herdenkingssteen voor de mensen van het communistische verzet. Tot een paar jaar terug werden alleen de niet-communisten herdacht. De SP wist deze historische onrechtvaardigheid te beëindigen. De steun van bewoners voor dit plan is volgens Hensen tekenend voor de eerste verklaring van het electorale succes van de SP daar: het is een linkse regio. De Communistische Partij is er altijd groot geweest en de organisatiegraad (het percentage vakbondsleden) was bijna 100 procent. In zo'n omgeving valt het geluid van de Socialistische Partij goed.

'De SP is er'

Anneke Groot, dichter, fotograaf en componist, woont in een van de kleine huisjes op de Lindelaan in Pekela. Toen meer dan een jaar geleden het nieuws van woningbouwcorporatie Acantus kwam dat de huisjes gesloopt zouden worden, was haar reactie 'eerst geschrokken, toen boos, en daarna wilde ik wat doen'. De bewoners zijn – even afgezien van het slechte onderhoud – tevreden met de kleine maar handig ingedeelde huisjes. Met twee andere bewoners zocht ze de krant op, en toen de SP langskwam om te buurten, kwam er schot in de zaak. Met bewoners werd er een actie opgezet. Zo werden op de markt handtekeningen tegen de sloop verzameld, met de slogan *Acantus, gaat u ons kussen of slopen?* Een gesprek van Acantus met de SP en bewoners zorgde voor een voorlopige overwinning: uitstel van sloop met drie jaar. Groot werd lid van de SP en prijkte zelfs op de kandidatenlijst bij de verkiezingen. 'Hier in de buurt hangen veel SP-pos-

Fré Meis en Henk Hensen

ters, nu nog steeds. De mensen zeggen hier, maar ook overal in de gemeente: de SP is er. Als je ze belt komen ze, of je komt ze in de buurt tegen. Ze horen erbij.'

Volgens voorzitter Hensen is er veel en uitgebreid gebuurt in de Pekelder wijken – met maar 5500 adressen en een relatief grote groep actieve SP'ers krijg je een groot percentage mensen te spreken. Maar in de laatste opmerking van Groot ziet hij ook een succesfactor: 'Ja, SP'ers zitten hier midden in de gemeenschappen. Het verenigingsleven is belangrijk in gemeenten als Pekela. Wethouder Hennie Hemmes zit bij de voetbalvereniging, ikzelf in de kerkgemeenschap. Mensen komen zo SP'ers tegen in een andere omgeving. Dat maakt je herkenbaar, aanspreekbaar en deel van de samenleving.'

'Die SP'ers zijn geen praatjesmakers'

Wethouder Hennie Hemmes – wie met de wethouder wil spreken meldt zich bij de receptie en mag als hij er is meteen naar boven – is geboren en getogen Pekelder. Hij analyseert kort en krachtig: 'Eén: we heb-

ben een fantastische afdeling die het hele jaar op straat is. Twee: in het college hebben we herkenbaar en goed werk geleverd. Die twee samen zorgen ervoor dat de mensen in Pekela zeggen: die SP'ers zijn geen praatjesmakers. Het maakt ook dat wij dé lokale partij zijn. Daarom kon fractievoorzitter Pim Siegers tijdens de campagne ook zeggen: het is óf de PVV, of wij.' Een jaar geleden scoorde de PVV nog erg goed in Pekela tijdens de Tweede Kamerverkiezingen. Hemmes: 'Ik weet zeker dat GroenLinks- en PvdA-stemmers om die reden nu toch SP hebben gestemd. Wij zijn het échte, lokale en betrouwbare alternatief.' De campagne verliep dus goed, volgens Hemmes: 'Helemaal toen in de week voor de verkiezingen de Action – een heel populaire winkel hier – aankondigde weer naar het centrum te komen. Dat straalde heel positief af op mij. Soms moet je ook een beetje geluk hebben.'

Suzan Tuit en Annemiek Kamphuis

OUDE IJSSELSTREEK

Dé partij van de zorg OV-succes van Statenfractie goed geclaimd

'LAAT JE NIET GEK MAKEN en vaar je eigen koers.' Zo formuleert Annemiek Kamphuis, voorzitter van SP Oude IJsselstreek, het motto van haar afdeling. Het past wel een beetje bij de Achterhoek, redelijk ver weg van de stedelijke hectiek en rustig gelegen aan de Duitse grens. En politiek gezien werkt het ook: tijdens de raadsverkiezingen in maart behield de partij hier haar drie zetels en bleef het stemmenpercentage met ruim dertien procent constant. Laat je niet gek maken, dat zei Annemiek ook tegen Suzan Tuit, toen laatstgenoemde als kersverse lijsttrekker de campagne in ging. Suzan blikt terug: 'Ik was nieuw, politiek onervaren en de enige vrouw als lijsttrekker. Iemand zei dat dat juist heel goed was. Toen dacht ik: misschien gaat het wel werken.'

In de gemeente Oude IJsselstreek was en bleef Lokaal Belang veruit de grootste

partij en dat bastion blijkt in electorale zin moeilijk aan te vallen. Dat moge blijken uit een opmerking die Suzan tijdens de campagne van iemand te horen kreeg: 'Inhoudelijk ben ik het met jullie eens, maar ja, mijn zwager zit bij Lokaal Belang, dus stem ik daar maar op.' Suzan: 'Er is hier een meneer die op de lokale omroep altijd het weerbericht voorleest. Hij zit ook bij Lokaal Belang en was in z'n eentje goed voor drie zetels.'

Verdubbeling spoor 'overwinning voor de regio'

En wat zet de SP daar tegenover? 'Wij zijn de partij van de zorg', zegt Suzan. En die reputatie is voor een wezenlijk deel te danken aan Annemiek, die zich jaren geleden

ontpopte als de drijvende kracht achter het succesvolle verzet tegen het massa-ontslag van thuiszorgmedewerkers in de regio. Ze werd er zelfs mee genomineerd voor de Rooie Reus. Momenteel voert ze een soortgelijke strijd voor de alfa-hulpen. 'Daarnaast richten we ons ook op armoedebestrijding', vertelt Suzan. 'Hier zijn best veel mensen die onder het minimum uitkomen, eenzaam zijn, bijstand ontvangen. Daarom willen we echt dat er een zogenaamd kindpakket komt, zodat kinderen van gezinnen met een kleine beurs kunnen gaan sporten bijvoorbeeld. Ook is de Achterhoek hard geraakt door de landelijke bezuinigingen op het speciaal onderwijs. Het tandartsbezoek van kinderen is ook een punt van zorg hier. Op zulke punten zijn we voortdurend actief.'

Is de gemeente Oude IJsselstreek een krimpregio? Suzan: 'Eigenlijk heb ik een hekel aan dat woord. Want als iedereen dat maar blijft zeggen, komen er geen voorzieningen.' Toch is er een lichtpuntje voor de regio, want vorig jaar besloot de provincie Gelderland op initiatief van SP-Statelid Maurits Gemmink, zelf inwoner van de gemeente Oude IJsselstreek, dat het spoor tussen Arnhem en Winterswijk deels verdubbeld gaat worden. Suzan Tuit en Annemiek Kamphuis verwachten dat een verbeterde treinverbinding met Arnhem en Nijmegen ertoe zal leiden dat minder jongeren uit de regio gaan verhuizen naar die steden. Annemiek: 'Dit was echt een overwinning voor de regio en we hebben het ook goed geclaimd. Je merkt dat het de mensen echt interesseert.'

'Er zijn hier zeker ook socialisten'

Zo opereert dus deze SP-afdeling op het platteland in een gemeente met zo'n 40.000 inwoners, een kleine twintig kernen, dorpen en buurtschappen, die in totaliteit toch een behoorlijke oppervlakte beslaat. En waarin – zoals in grote delen van Nederland – een lokale partij groot is en afgelopen maart nog verder groeide. Maar, zo zeggen Suzan en Annemiek: Lokaal Belang mag dan een traditionele aanhang hebben en het CDA een vaste groep stemmers; er zijn hier zeker ook socialisten. Het SP-tweetal wil maar zeggen: die laatste vormen onze vaste achterban. Die groep vasthouden, uitbreiden en versterken is de missie van de SP'ers in de Oude IJsselstreek. En ze weten hoe dat moet. •

tekst Lesley Arp, Robin Bruinsma,
Rob Janssen, Diederik Olders
foto's Maurits Gemmink

PLASTICPLANEET

Plasticvrij winkelen: het kan sinds eind februari in onze hoofdstad. Een mijlpaal in de strijd tegen de plasticsoep, aldus initiatiefnemer A Plastic Planet. Grootvervuilers zullen echter weinig onder de indruk zijn. Want luttele weken later liet D66-staatssecretaris Stientje van Veldhoven de kans om een ambitieus plasticakkoord te sluiten in de soep lopen. De invoeringsdatum van statiegeld op kleine plastic flessen stelde zij uit, om de verpakkingindustrie eerst het voordeel van de twijfel te geven. Bovendien blijven blikjes, die twee keer zoveel in ons milieu rondslingeren, in de aanpak buiten schot. En zo laat een échte aanpak van zwerfafval nog op zich wachten.

foto Ingrid de Groot / HollandseHoogte©

PLASTIC
FREE VEGGIES

EEN VOLLEDIG
COMPOSTEERBARE
VERPAKKING VOOR
EN GESNEDEN GROEN

EKOPLAZA + A PLASTIC PLANET

'STRIJD VOOR DUURZAAMHEID IS OOK KLASSENSTRIJD'

De Groningse gaskraan die in 2030 dichtgaat, de aangekondigde sluiting van de kerncentrales in Tihange en Doel, de lancering van de Klimaatzaak van Milieu-defensie: het voorjaar begon mooi voor strijders tegen vervuilende en onveilige energie. Maar Sandra Beckerman wil niet te vroeg juichen: 'We hebben niet alleen veilige energie nodig, maar ook een andere machtsverdeling.'

OP 29 MAART kondigde staatssecretaris Eric Wiebes aan dat de Groningse gaskraan in 2030 volledig dichtgaat. Een dag later sloten Belgische regeringspartijen een akkoord over de sluiting van de kerncentrales in Tihange en Doel in 2025. Zijn deze mijlpalen een voorbode voor een groenere toekomst, waarvan iedereen straks kan meeprofiteren? Juist over de manier waarop de verduurzaming in Nederland nu verloopt heeft Beckerman veel kritische noten te kraken. Volgens het SP-Tweede Kamerlid leiden duurzame overheidsmaatregelen momenteel namelijk juist tot meer ongelijkheid.

Radicale duurzaamheid versus eco-elites

'Er ontstaat een eco-elite, terwijl de gewone

mensen betalen', waarschuwt Beckerman. De uitstoot van Shell is vorig jaar is gestegen, terwijl een miljoen mensen in Nederland hun energierekening niet kunnen betalen. Dat legt het falen van de huidige duurzaamheidsstrategie bloot. Hierdoor krijgen sommige mensen volgens Beckerman juist een afkeer van milieubewuste maatregelen. 'Er is zes miljard in elektrisch rijden gepompt, maar dit kabinet geeft slechts 200 miljoen uit aan het verduurzamen van huurwoningen. Dit toont aan dat de strijd voor duurzaamheid ook een klassenstrijd is.'

Het enige echte alternatief is volgens Beckerman radicale duurzaamheid. Maar wat moeten we ons hierbij voorstellen? Het Kamerlid haalt onder andere inspiratie uit

de arbeidersmilieubeweging in Engeland. 'Kijk naar het project *Switched On London*. Deze beweging wil dat de energievoorziening van Londen weer publiek geregeld wordt, en wordt gerund door gewone moeders die voorlichting geven op consultatiebureaus. Want daar treffen zij vrouwen die hun energierekening niet meer kunnen betalen. Echt een beweging van onderop dus.'

Ook in Nederland is een beweging voor radicale verduurzaming volgens Beckerman keihard nodig, een die niet alleen ten goede komt aan de happy few en keihard de aanval opent op de grote vervuilers. 'Als Shell op dezelfde toer doorgaat, dan helpt het niet om als individu korter te douchen of vegetarisch te eten.'

Nog geen jubelverhaal

Het bloeiende monument bij Uithuizen, dat gepoot is als eerbetoon aan strijdbare Groningers, had gezien het recente gasbesluit op geen geschikter moment uit de grond kunnen komen. Op 21 april is het bloemenveld in het bijzijn van enthousiaste Groningers onthuld. Dit Bloeifeest was niet louter een overwinningfeest, maar ook een moment om met diverse organisaties – van Groninger Bodembeweging tot FNV – een blik op de toekomst van Groningen te werpen.

Beckerman benadrukt namelijk dat het nieuwe gasbesluit nog niet wil zeggen dat het gevecht tegen gaswinning eindigt in een jubelverhaal. 'Groningers hebben deze mijlpaal natuurlijk keihard bevochten. Bijvoorbeeld door het eerdere gasbesluit met succes aan te vechten bij de Raad van State, en vlak na een grote beving in januari een fakkeltocht te organiseren. Maar voor dit jaar staat de teller al op 35 aardbevingen, bovendien neemt het aantal zwaardere bevingen toe.' Als het Tweede Kamerlid het gasbesluit van Wiebes zou mogen herschrijven, dan gaat de gaskraan een stuk sneller dicht. 'Bovendien is binnen de nieuwe Gaswet niet duidelijk wie de verantwoordelijkheid draagt. De NAM (Nederlandse Aardolie Maatschappij, -red.), Shell en Exxon doen allerlei pogingen om hier onderuit te komen. Ondertussen brengen mensen nog steeds hun kinderen naar bed in hetzelfde onveilige huis.'

Het gevecht van de Groningers gaat bovendien niet alleen om de veiligheid van mensen, benadrukt Beckerman, maar ook om het veiligstellen van de toekomst van de provincie. 'Ik heb altijd gezegd: we moeten als SP niet een onsje meer vragen, maar de weegschaal opeisen.' Bewoners van de wijk Opwierde in Appingedam laten volgens haar zien hoe dit moet. Zij voeren niet alleen actie tegen gaswinning, maar hebben ook een eigen energiecoöperatie opgericht: De Eendracht. 'Energie moet weer van ons zijn. We vechten niet alleen tegen de gaswinning, maar ook voor een andere machtsverdeling.'

Verslaafd gemaakt aan gas

Ondanks de opgeheven vinger richting de bevolking om duurzamer te leven, lukt het de overheid zelf nog steeds niet om af te kicken van fossiele energie. 'Nederland

heeft een staatsbedrijf, EBN, dat groter is dan het ministerie van Economische Zaken. Dit bedrijf speurt in opdracht van de staat nog steeds naar olie en gas. Maar waarom hebben we geen staatsbedrijf dat aan de slag gaat om zoveel mogelijk huurwoningen te verduurzamen?', vraagt Beckerman zich af. Het IMF schatte in dat Nederland in totaal 8 miljard heeft geïnvesteerd in fossiele energie. 'Hadden we dat bedrag geïnvesteerd in duurzame toepassingen, dan waren we al zoveel verder geweest.'

Opmerkelijk genoeg laten de gebeurtenissen na de vondst van de Groningse aardgasbel in 1959 zien hoe snel een energietransitie mogelijk is. 'Wij denken dat de NAM toen op de bank stond te juichen, maar dat is niet zo. Want er was geen markt voor gas', vertelt Beckerman. Een topman van Exxon bedacht hierop een plan: door alle huishoudens razendsnel aan te sluiten zou er vanzelf een markt ontstaan. 'Ter ondersteuning tuigde de overheid hele campagnes op die mensen aanspoorden om een lekker warm bad te nemen en hun oude gastoestel in te wisselen. Hierdoor zijn we allemaal verslaafd geraakt aan gas.'

Klimaatzaak

Ondertussen gaat de strijd voor schone en veilige energie door. Zo voeren de SP-Statensfracties in Gelderland, Overijssel, Drenthe en Groningen – samen met de Duitse zusterpartij Die Linke – actie voor een snellere sluiting van de kerncentrale Emsland, onderdeel van energieleverancier RWE. Deze centrale, op zo'n 20 kilometer

afstand van Coevorden, kampt net als de centrales in Tihange en Doel geregeld met storingen. SP'ers uit het risicogebied zullen op 9 juni afreizen naar het Duitse Lingen, waar de onveilige installatie staat, voor een manifestatie en protestmars.

Ook op de grote vervuilers wordt de druk voortdurend opgevoerd. Op 4 april kondigde Milieudefensie aan Shell voor de rechter te slepen als het bedrijf zich niet houdt aan het klimaatakkoord van Parijs. De belangenorganisatie wil dat de multinational zijn investeringen in olie en gas afbouwt en de uitstoot naar nul terugbrengt in 2050. Beckerman vindt het geweldig dat Milieudefensie met deze Klimaatzaak het systeem bevecht. Zij heeft inmiddels spreektijd aangevraagd voor de Shell-aandeelhoudersvergadering op 22 mei. Gelijktijdig vormen activisten een menselijke ketting om het Circustheater in Scheveningen, waar de aandeelhouders bijeenkomen (aanvang 13.00 uur). Beckerman: 'Shell probeert zichzelf te *greenwashen*, maar het feit is dat de uitstoot van het bedrijf is gestegen. Shell stoot meer uit dan heel Nederland. Daarom moet het systeem nodig op de schop.' Maar zo'n groene revolutie kan volgens haar alleen hand in hand gaan met een sociale revolutie. 'Kijk naar de Limburgse mijnstreek: daar mochten ze jarenlang ons land warm stoken, en vervolgens de rekening betalen. Stijgende armoede, mijnwerkers die ernstig ziek werden... De Groningers mag niet hetzelfde lot te wachten staan.' •

tekst Lesley Arp • foto's Anjo de Haan©

> GRAAIERS OP DE HIELEN

Malafide verhuurders en bestuurders die zichzelf verrijken: de SP zit ze voortdurend op de hielen. Dat blijkt maar weer uit twee voorstellen die Kamerleden Sandra Beckerman en Peter Kwint afgelopen maand met succes door het parlement loodsten.

Huisjesmelkers

Zo kan voortaan op initiatief van de SP geld worden afgepakt dat huisjesmelkers hebben verdiend met illegale onder- en kamerverhuur. Beckerman noemt het een belangrijke stap in de strijd tegen huisjesmelkers dat zij straks gepakt kunnen worden waar het zeer doet: in hun portemonnee. Ze wijst daarbij op de verkiezing Huisjesmelker van het Jaar die al elf jaar wordt georganiseerd door ROOD, jong in de SP. 'De verhalen die wij horen zijn schrijnend: huurders die het slachtoffer zijn van intimidatie, erbarmelijk slecht onderhouden huizen en kamers tegen veel te hoge huren. Malafide verhuurders profite-

Peter Kwint en Sandra Beckerman

ren op schandalige wijze van de woningnood. Daar mogen ze niet mee weggkomen.'

Onderwijsbestuurders

Kwint zorgde er op zijn beurt voor dat bestuurders in het onderwijs straks onder dezelfde loonafspraken vallen als de leraren en klassenassistenten die zij besturen. Volgens het Kamerlid komt het nu nog voor dat de directeur van een school loonsverhoging krijgt, terwijl de

Foto's Wiebe Kiestra

leraar of klassenassistent op een houtje moet bijten. Dankzij zijn aangenomen voorstel valt iedereen die in het onderwijs werkt straks onder dezelfde cao. Maar hiermee is de strijd tegen zelfverrijking aan de top nog verre van gestreden voor de SP-Kamerleden. 'We gaan door tot ook bankdirecteuren en bestuurders van zorginstellingen onder dezelfde afspraken vallen als de mensen aan wie ze leiding geven', aldus Kwint.

> GELDERLAND VOERT SP-PLAN TEGEN LAAGGELETTERDHEID UIT

Naar aanleiding van een motie van de SP heeft het Gelderse provinciebestuur begin april een plan voor de aanpak van laaggeletterdheid vastgesteld. Peter de Vos, voorzitter van de Gelderse Statenfractie, stelt vast dat laaggeletterdheid in heel Nederland nog steeds een groot probleem is: 'In Nederland hebben 2,5 miljoen mensen moeite met lezen en schrijven. Voor hen is het bijvoorbeeld moeilijk om te werken met een computer of om een

treinkaartje via een automaat te kopen. Het levert ook problemen op als ze een sollicitatiebrief willen schrijven of onderteltels willen lezen op tv.'

Tweedeling

De Gelderse SP pleitte al langer voor meer investeringen in bibliotheken en het bestrijden van laaggeletterdheid. In 2016 gingen de Gelderse Staten akkoord met het SP-voorstel, met als resultaat het plan

van aanpak dat onlangs door de provincie is gepresenteerd. SP-Statenlid Peter de Vos: 'Het is goed dat de provincie samen met andere organisaties hiermee aan de slag gaat. Laaggeletterdheid vergroot de tweedeling in de samenleving. Daarom hebben we ons ook met hand en tand verzet tegen bezuinigingen op bibliotheken. Dit plan laat juist zien hoe belangrijk bibliotheken zijn bij de aanpak van laaggeletterdheid.'

> EUROPESE COMMISSIE BLIJFT BIJ CONTROVERSIËLE FLITSBENOEMING SELMAYR

Martin Selmayr (foto), voorheen stafmedewerker van Commissievoorzitter Juncker, promoveerde op 21 februari binnen een paar minuten tot secretaris-generaal van de Europese Commissie. Met deze 'flitsbenoeming' plaatste Juncker een van zijn vertrouwelingen op een zeer belangrijke functie, die van hoogste ambtenaar binnen de EU. De benoeming sloeg in als een bom, omdat er scherpe regels gelden voor promoties binnen de EU, en die regels werden met voeten getreden. Woensdag 18 april reageerde het Europees Parlement fel, door met ruime meerderheid een motie aan te nemen waarin de benoeming werd veroordeeld als 'een coup-achtige actie waarmee de grenzen van de wet zijn

Foto: Saeima / flickrCC

opgerekt en mogelijks zelfs overschreden'. In de motie vraagt het Europees Parlement aan de Commissie om de aanstelling van Selmayr te heroverwegen. Helaas weigerde het EP om z'n tanden te laten zien: er werden geen consequenties aan de motie verbonden. SP-Europarlementariër Dennis de Jong betreurt die lakse houding: 'Het is jammer dat het Parlement het belangrijkste wapen, het uitstellen van de goedkeuring van de begrotingsverantwoording van de Commissie, uit handen gaf. Ten onrechte, blijkt nu. Want de Commissie-Juncker volhardt in haar arrogante houding: Selmayr blijft gewoon aan. Juncker moet nu maar eens ophouden met spreken over "Europese democratie".'

VOOR VRIJHEID IS MOED NODIG

Op deze plek stond tijdens de Tweede Wereldoorlog een levensmiddelenmagazijn annex woonhuis van Gerrit van 't Eind. Hij hielp van daaruit gevangenen in Kamp Amersfoort aan eten. Zijn zoon Rinus was in Utrecht actief in het studentenverzet, van waaruit hij zich bezig hield met inlichtingenwerk. Hij speelde deze informatie via een illegale telefooncentrale door aan de Amerikaanse en Britse bevrijders. Op 18 april 1945 – drie weken voor de bevrijding – werden vader Gerrit en zoon Rinus door de nazi's opgepakt. In een villa aan de Laan 1914 werden zij zwaar mishandeld en vijf dagen later doodgeschoten. Hun gezinsleden zijn hierdoor voor het leven getekend. Deze helden inspireren ons. Zij betaalden de hoogste prijs voor onze vrijheid. Gerrit en Rinus leven voort in onze herinnering. Vrijheid is niet vanzelfsprekend; voor Vrijheid is Moed nodig.

> 'HELDENMOED VAN DE GEWONE MAN EN VROUW'

Op 23 april onthulden nabestaanden samen met de SP een gedenkplaat bij partijkantoor De Moed in Amersfoort. De plaquette gedenkt Gerrit van 't Eind en zijn zoon Rinus. Zij werden vlak voor het einde van de Tweede Wereldoorlog op 23 april 1945 geëxecuteerd door de Duitsers, vanwege hun rol in het verzet. Ze verzamelden voedsel voor gevangenen in Kamp Amersfoort en speelden informatie door aan de geallieerden. Het pand waarin ze woonden stond op de plek waar nu het SP-partijkantoor staat. SP-voorzitter Ron Meyer sprak namens de SP. Bas van 't Eind, kleinzoon van Gerrit, hield een ontroerende toespraak over de gevolgen van oorlog voor mensen, voor families: 'Elke keer dat ik een oorlog in het nieuws kon volgen, zoals Vietnam, Bosnië, Irak en nu weer Syrië, besepte ik dat ook daar weer mensen voor honderd jaar zullen lijden onder de gevolgen van geweld.' Hij

herdacht ook de anderen voor wie vorig jaar herdenkingssteentjes in de omgeving zijn gelegd: 'Allemaal verhalen zoals van ons, allemaal getekende families.' Bas van 't Eind zag in de voor alle aanwezigen indrukwekkende bijeenkomst ook reden voor troost en optimisme: 'We vinden het bijzonder dat jullie als Socialistische Partij deze plaquette hebben voorbereid. De zorgvuldigheid heeft ons geraakt. Dat we

hier eensgezind staan, terwijl we allemaal andere politieke keuzen maken, is dat niet dé illustratie dat we iets hebben bereikt waar zij zo voor vochten? Want vanuit allerlei verschillende inspiratiebronnen streven we allen naar één ding: vrijheid en gerechtigheid. En wij weten allemaal, hoezeer daar heldenmoed voor nodig is. Van de gewone man en vrouw, zoals u en ik, zoals Gerrit en Rinus.'

De familie van 't Eind onthulde de gedenkplaat – Bas van 't Eind, zijn zus Alet en haar man Raijmond Witten, broer Gerrit Jan en zijn vrouw Christina de Baan en Nel van 't Eind-Vonk, moeder van Bas en zelf ook strijdster in het verzet destijds.

> 'STOP UITZETTEN NAAR LEVENSGEVAARLIJK AFGHANISTAN'

In Rotterdam heeft kersvers SP-gemeenteraadslid Taylan Cicek (foto) voorgesteld om tijdelijk te stoppen met het terugsturen van Afghanen vanaf Rotterdams grondgebied. De situatie in het land is volgens organisaties als de VN, Unicef en Defense for Children momenteel te onveilig. Steden als Leeuwarden, Zeist en Maastricht besloten al eerder geen uitgeprocedeerde asielzoekers naar Afghanistan terug te sturen. De gemeenteraad steunde het SP-voorstel om de burgemeester naar Den Haag te sturen om dit te bespreken. De minister komt binnenkort met een nieuw ambtsbericht –

foto: Liesbeth Hoogenboom©

dat betekent een nieuwe officiële inschatting van de veiligheid in Afghanistan. Asielbeleid is landelijk, maar Cicek wil voorkomen dat er vóór het ambtsbericht mensen vanuit het Rotterdamse uitzetcentrum naar Afghanistan worden uitgezet: 'Je wil toch niet het risico lopen dat er mensen op dit moment vanaf Rotterdam Airport worden teruggestuurd naar een land dat levensgevaarlijk is? Bovendien, als mensen uit angst voor uitzetting de illegaliteit in duiken, schiet daar ook niemand wat mee op.'

> DE SP IN CARRÉ

Op 7 juli kunnen SP'ers voor weinig geld naar de prachtige voorstelling *Het Pauperparadijs*, speciaal aangepast aan het beroemde theater Carré in Amsterdam.

In maart 2017, na de Tweede Kamerverkiezingen, startte de SP de buurtencampagne om mensen in honderden buurten bij elkaar te brengen in de strijd voor een betere woon- en leefomgeving. We gingen met 1 miljoen mensen in gesprek over de staat van het land, voerden acties in buurten en spraken met 100 maatschappelijk leiders over gemeenschapszin. Door mensen bij elkaar te brengen kun je verandering afdwingen. Niet alleen in de buurt, maar ook op het werk, in de politiek, en in de samenleving. Voor jezelf en voor elkaar.

De SP is niet alleen zichtbaar op straat, maar ook in de theaters. Vorig jaar kregen we het Chassé theater in Breda bomvol met het Theater Voor Elkaar. Omdat dat zo'n succes was, organiseren we ook dit jaar een groots theaterspektakel. Ditmaal in Theater Carré, waar de voorstelling *Het Pauperparadijs* voor ons wordt opgevoerd. Met 1500 anderen genieten we van theater, muziek en toespraken. Voor een toegangsprijs van maar € 7,50 kunt ook u daarbij zijn!

foto Maurits Gemmink

Wanneer: Zaterdag 7 juli 2018. De voorstelling begint om 14:45 uur
Waar: Koninklijk Theater Carré (Amstel 115-125, 1018 EM Amsterdam)

U kunt hier kaartjes bestellen. Op is op! sp.nl/incarre
 Neem voor vragen contact op met Ellis Müller op altjindinebuurt@sp.nl

> ONDERZOEK NAAR INSPRAAK VAN STUDENTEN EN DOCENTEN

De SP doet samen met de studentenorganisaties LSVb en ISO onderzoek naar opleidingscommissies op universiteiten en hogescholen. SP-Tweede Kamerlid Frank Futselaar: 'Het is heel belangrijk dat studenten en docenten kunnen meebeslissen over hun eigen opleiding. Sinds vorig jaar hebben opleidingscommissies wettelijk meer te zeggen. Dat is een goede zaak, maar de vraag is of zij wel de middelen hebben die nodig zijn om te functioneren. Ik krijg signalen dat dit lang niet altijd het geval is.' Futselaar wil de resultaten van het onderzoek gebruiken om de medezeggenschap te verbeteren: 'Bestuur van universiteiten en hogescholen is te belangrijk om alleen aan bestuurders over te laten.'

Bent u lid van een opleidingscommissie, als docent of student, vul dan hier de enquête in: sp.nl/Zwa

foto Maurits Gemmink

> SP STEUNT BREDASE THUISZORGWERKERS

Thuiszorgaanbieder Tzorg, onder andere actief in Breda, heeft sinds kort een nieuw online registratiesysteem voor gewerkte uren. Van thuiszorgmedewerkers wordt verwacht dat zij tijdens het weekend hun uren bijhouden in dit systeem en dus administratieve taken verrichten in hun vrije tijd. 'Doen zij dit niet, dan stelt Tzorg dat zij die medewerkers niet uitbetalen', aldus SP-burgerraadslid Inge Verdaasdonk: 'Medewerkers vertellen ons daarnaast dat lang niet elke thuiszorgmedewerker overweg kan met dit nieuwe systeem. En ook dat de techniek met enige regelmaat hapert, waardoor zij hun uren niet eens kunnen bevestigen. Uit de werkwijze van Tzorg spreekt geen respect voor het moeilijke en belangrijke werk dat thuiszorgmedewerkers doen!' De SP heeft hierover raadvragen gesteld en eist dat de gemeente Tzorg aanspreekt op deze asociale handelwijze.

> EERSTE SP-COALITIES BEKEND

Tijdens het schrijven van deze Tribune zit de SP in zo'n twintig gemeenten aan tafel bij coalitie-onderhandelingen. Na de verkiezingen van 2014 waren dat er meer, maar gezien het verlies van de SP in de meeste plaatsen komt dit niet als een verrassing. In Heerlen, waar de SP op 21 maart als grootste partij uit de bus kwam, is op 24 april de coalitie bekendgemaakt. Ervaren bestuurders Peter van Zutphen en Jordy Clemens zullen de SP vertegenwoordigen in

een nieuw college, onder meer met ambitieuze plannen voor de ontwikkeling van het Heerlense stadscentrum. Ook in Enkhuizen, waar de SP de grootste werd, zijn de onderhandelingen in volle gang en ook in Zutphen zit de SP aan tafel om te knokken voor goede zorg. In Pekela zijn de onderhandelingen met potentiële coalitiepartners PvdA en Samen voor Pekela in volle gang. Kortom: wordt vervolgd!

> TIP: CHECK JE HUURVERHOOGING!

Huurverhogingen bij sociale huurwoningen voldoen vaak niet aan de wettelijke eisen. De Woonbond heeft een handige website waar u kunt checken of een huurverhoging klopt. Op de website gaat u stap voor stap na of u met succes bezwaar kunt maken tegen een huurverhoging. Is dat zo, dan levert de website een bezwaarschrift op maat. Checken dus!

 [Kijk op checkhuurverhoging.nl](http://checkhuurverhoging.nl)

foto PixabayCC

> AMERSFOORTSE HUURDERS WILLEN GEZONDE WONINGEN

Al jaren wonen de huurders in de Amersfoortse wijk Kruiskamp in ongezonde, slecht onderhouden schimmelhuizen. Vorig jaar kwamen ze in actie om gezonde woningen én duidelijkheid over de toekomst van hun buurt te eisen. Woningvereniging De Alliantie heeft onlangs laten weten de buurt te willen slopen. Maar dit heeft de onzekerheid voor de huurders alleen maar vergroot. Wat gaat er gebeuren met de huurprijs? Welke woningen worden teruggebouwd? Kunnen alle huurders terugkeren? De bewoners laten het er niet bij zitten. Zij eisen het recht op om terug te keren in hun wijk, geen afname van het aantal betaalbare woningen én snel een einde aan de ongezonde staat van hun schimmelwoningen. De Amersfoortse SP steunt de acties van de bewoners om hun eisen ingewilligd te krijgen.

> KAMER STEM T IN MET SP-VOORSTEL VOOR 'PATSERAAKPAK'

17 april nam de Tweede Kamer een voorstel aan van SP-Kamerlid Michiel van Nispen om jonge draaideurcriminelen onder financieel toezicht te plaatsen. Van Nispen: 'Jongvolwassenen zijn helaas oververtegenwoordigd in de criminaliteitscijfers. Dure spullen, geld en dus status zijn

voor hen belangrijke redenen om de criminaliteit in te gaan. Denk aan dure horloges of auto's. Daarom wil ik dat de herkomst van hun bezittingen na een veroordeling goed wordt gecontroleerd en dat deze worden afgepakt als ze op illegale wijze zijn verkregen.' Door het besluit van

de Kamer mag de rechter, als deze dit nodig acht, het financieel toezicht op veroordeelde jongeren verplicht stellen. Ook het afpakken van crimineel verkregen geld en spullen hoort daarbij. Is dit volgens de huidige wetgeving niet mogelijk, dan zal de regering de wet moeten aanpassen.

Dennis de Jong
SP-fractievoorzitter
Europees Parlement

BRUSSEL IS DOL OP NEPNIEUWS

Begin dit jaar ontdekten Nederlandse journalisten dat een dienst van de EU tegen vanuit Rusland afkomstig nepnieuws slechts bestaat uit een handjevol ambtenaren en verder gebruik maakt van vrijwilligers. Dat leidt tot bizarre uitkomsten: zo zouden NPO Radio 1 en de sites van GeenStijl en The Post Online zich schuldig maken aan nepnieuws. Onze Tweede Kamerfractie kwam ertegen in opstand en de Kamer riep vervolgens per motie minister Ollongren op zich hard te maken voor opheffing van de dienst.

De minister had daar geen zin in, ook al gaf zij toe dat het oorspronkelijke doel van de dienst, bestrijding van Russisch nep-

nieuws gericht op landen als Oekraïne en Moldavië, wel erg uit het zicht was verdwenen. In plaats daarvan kon iedere journalist die zich Eurokritisch opstelde een vermelding op de site van de dienst verwachten. Ze zou er in ieder geval mee aan de gang gaan.

Tijdens de plenaire sessie van het Europees Parlement probeerde ik in april de minister een handje te helpen. Bij de begrotingsverantwoording stelde ik voor de dienst alsnog af te schaffen, of in ieder geval te stoppen met de activiteiten gericht op media binnen de EU. Helaas was de meerderheid tegen.

Ondertussen vindt het EP het wel nodig het voorlichtingsbudget van 25 miljoen euro op te toppen met nog eens 8 miljoen met het oog op de Europese verkiezingen volgend jaar. Die voorlichting staat bekend om de eenzijdigheid. Daarom lijkt het me goed, als de fact-checkers van de EU dan toch blijven bestaan, als ze ook alle propaganda uit Brussel eens kritisch bekijken. Dat de euro goed is voor iedereen bijvoorbeeld, dat soort nepnieuws? Lijkt me een leuke actie: dan komt de Voorlichtingsdienst van het EP vast bovenaan op de site EUvsdisinfo.eu te staan.

TOLKEN BERADEN ZICH OP ACTIE

DAAR IS GEEN WOORD CHINEES BIJ

Het lijkt een open deur: de overheid mag in principe alleen hooggekwalificeerde tolken en vertalers inhuren. Toch is dat uitgangspunt pas sinds 2009 wettelijk verankerd. Maar nu dreigt de regering deze beroepsbescherming alweer af te breken. Twee Amerikaanse multinationals wrijven zich in de handen.

NOG GEEN TIEN JAAR GELEDEN kon de vlag uit voor professionele tolken en vertalers die in opdracht van de overheid werken. Jarenlang hadden zij gestreden tegen beunhazerij. Met de aanneming van de Wet beëdigde tolken en vertalers, in 2009, werd de waarde van hun vaardigheden en vakkenis eindelijk erkend. Er kwam een speciaal register. Daarin kunnen alleen professionals worden ingeschreven die aan strikte kwaliteitseisen voldoen en voor de rechtbank een eed of gelofte hebben afgelegd omtrent zaken als integriteit en geheimhouding. Een mijlpaal, maar helaas wil het kabinet de klok terugzetten en de toelatingseisen voor het register verruimen. 'De verwachting is dat de nieuwe systematiek in de loop van 2019 uitgerold kan worden', antwoordde CDA-minister Grapperhaus van Justitie en Veiligheid in april op Kamervragen van het verontruste SP-Tweede Kamerlid Michiel van Nispen en Maarten Groothuizen van D66.

Mustapha Loukili (47) is voorzitter van beroepsvereniging annex vakbond Nubveto, voluit de Nederlandse Unie van Beëdigde Vertalers en Tolken in het publieke domein: 'Oftewel degenen die voor de overheid werken. Bijvoorbeeld bij rechtszaken, of voor de IND, het COA, de politie of de Kinderbescherming. Het is een prachtig beroep, dat een bijdrage levert aan een veilige samenleving. Kwaliteit is belangrijk, want een foute vertaling kan rampzalige gevolgen hebben; bijvoorbeeld een onterechte vrijspraak of juist een onterechte gevangenisstraf.'

› **Werk je zelf ook voor de overheid?**

'Ja, ik werk al 25 jaar als gerechtstolk en juridisch vertaler, voornamelijk voor Justitie.

Daarnaast geef ik leiding aan een kleinschalige coöperatie zonder winstoogmerk, die bemiddelt tussen tolken en vertalers en de overheid.'

› **Hoe kwam je tot je beroepskeuze?**

'Ik ben op jonge leeftijd naar Nederland gekomen, ik kom uit het Rifgebied en ben hier opgegroeid met Arabisch, Berbers en Nederlands. Kinderen van migranten treden vaak op als tolk, bijvoorbeeld als hun ouders naar de dokter moeten. Dat gold ook voor mij. Sommige kinderen vinden dat heel zwaar, maar ik voelde me juist altijd trots: ik had een belangrijke taak te vervullen. Ik kreeg ook vaak complimenten. Een advocaat die mijn vaders belangen behartigde in civielrechtelijke zaken toen ik een jaar of twaalf, dertien was, heeft me erg gestimuleerd. Hij kwam zelf uit Portugal en vond dat ik het opvallend goed deed: neutraal, met de juiste tolkhouding, nauwkeurig en zonder zelf zaken in te vullen. Dat inspireerde mij om dit vak in te willen. Toch ben ik eerst een technische opleiding gaan doen, dat wilde mijn vader. Hij dacht: als we weer teruggaan naar Marokko, heb je er meer aan als je met je handen kunt werken. Maar uiteindelijk heb ik alsnog de opleiding tot gerechtstolk gevolgd.'

› **In april hebben Nubveto en FNV Zelfstandigen samen een actiebijeenkomst georganiseerd. Wat is er loos?**

'Het kabinet heeft plannen om het register, waar we met steun van onder andere de SP zo hard voor gevochten hebben, open te stellen voor mensen die niet aan de huidige kwaliteitseisen voldoen. Sinds 2016 vallen tolk- en vertaaldiensten onder de Europese richtlijn die bepaalt dat overheidsopdrach-

ten openbaar aanbesteed moeten worden. Die opdrachten worden sindsdien steeds meer samengevoegd. Ze worden zo groot gemaakt, dat ze feitelijk alleen nog aanbesteed kunnen worden aan grote marktpartijen met een heel grote capaciteit. Dat leidt ertoe dat tolken en vertalers steeds moeilijker rechtstreeks voor het Rijk aan de slag kunnen. Ze raken meer en meer aangewezen op twee grote bemiddelaars: het Tolk- en Vertaalcentrum Nederland TVCN, dat deel uitmaakt van de Amerikaanse uitzendmultinational Manpower en LiveWords, dat in handen is van een Amerikaanse investeringsmaatschappij. Dit zijn bedrijven die puur op winst gericht zijn, dus die kiezen voor de goedkoopste krachten, in plaats van voor de beste. Dat zien we in de praktijk. Minstens de helft van het geld dat de overheid uitgeeft aan tolk- en vertaalwerk verdwijnt in de zakken van de bemiddelaars en de kwaliteit is enorm achteruitgegaan. Terwijl het gaat om een nuts-onderdeel van de samenleving, het wordt betaald uit belastinggeld en vanuit gemeenschapszin. Markt maakt meer kapot dan je lief is.'

› **En in plaats van de kwaliteit te verhogen, wil de regering het register openstellen?**

'Ja, terwijl dat echt nergens voor nodig is. De huidige wet schrijft heel duidelijk voor waaraan een tolk-vertaler moet voldoen om door de overheid te kunnen worden ingehuurd, zoals een diploma op minimaal hbo-niveau. Daarnaast maakt de wet uitzonderingen mogelijk: als er bijvoorbeeld geen registertolk voorhanden is en er is haast bij, dan zijn er al uitwijkmogelijkheden. Nood breekt wet. Maar de bemiddelaars zullen altijd proberen de grenzen op te rekken.'

› **Kun je een praktijkvoorbeeld geven van een slechte tolk?**

'Nog niet zo lang geleden werd een mevrouw van de uitwijklijst opgeroepen als tolk bij de rechtbank in Amsterdam. Ik stond buiten even met haar te praten en het viel meteen op dat ze gebrekkig Nederlands sprak. Op een gegeven moment had ze het over een 'raadsheer' en ik zei: "Dat

Gerechttolk Mustapha Loukili bij het
Gerechtshof in Den Haag.

gebracht. Als er niet met registertolken en -vertalers wordt gewerkt, is de kans groter dat informatie wordt doorgespeeld aan onderdrukkende regimes, zoals Eritreers en in het verleden Somaliërs hebben ondervonden. En zo moet je er ook niet aan denken dat tolken politie-informatie delen met criminelen, of AIVD-gegevens met terroristen. Dat moet je als samenleving toch niet willen?’

› **Hoe groot is de actiebereidheid?**

‘Groot. De beroepsgroep heeft zich jarenlang niet verzet, omdat actie voeren nou eenmaal lastig is voor zzp’ers. Maar de verontwaardiging stijgt. Registertolken en

‘Markt maakt meer kapot dan je lief is’

-vertalers investeren jaar in jaar uit in opleidingen en nascholingen om hun kwaliteit op peil te houden. Dat kan toch niet zomaar voor niets geweest zijn?

Het is nog wel de vraag hoe eventuele acties er uit gaan zien. Een zzp’er kan niet staken. Wat dan wel? Overheidsopdrachten weigeren? Het vergt nog juridisch uitzoekwerk of dat kan, vanwege de mededingingsregels. Wij willen de proef wel op de som nemen. Mogelijk laten we het op een proefproces aankomen, om af te dwingen dat we wel degelijk mogen oproepen tot collectieve opdrachtweigering. We zitten immers in een bijzonder benarde positie. We zijn zzp’ers, maar we hebben maar één opdrachtgever: de overheid. Wij kunnen geen kant op! We hebben geen andere mogelijkheden.’ •

tekst Daniël de Jongh
foto Anouk Pross

kan niet bij deze rechtbank.” Raadsheer is een heel specifieke term. “Bedoelt u niet ‘raadsman?’” Waarop zij vroeg: “Wat is het verschil?” “Ehm, de een is rechter, de ander advocaat.”

Je maakt ook mee dat mensen niet alles vertalen, een requisitoir niet kunnen

vertalen, of verschillende soorten straffen niet kennen. Dat is heel ernstig en schaadt de betrouwbaarheid van de overheid en de rechtsstaat.

Een groot risico als de kwaliteitseisen omlaag gaan, is ook dat de integriteit en politieke onafhankelijkheid in gevaar worden

KOUDE OORLOG 2.0

De opstelling van minister Blok richting Rusland in de Skripalzaak is een symptoom van een omvangrijker probleem: de opgelaaide Koude Oorlog 2.0. Terwijl er geen bewijs is geleverd voor de aannahme van Groot-Brittannië dat Rusland achter de vergiftiging van de dubbelspion en zijn dochter zit, gelooft Nederland premie May op haar blauwe ogen. Op basis van geheime informatie is gekozen voor escalatie.

INMIDDELS LIGT de Britse minister van Buitenlandse Zaken Boris Johnson alweer onder vuur. Daags na het besluit om Russische diplomaten uit te zetten verklaarde hij dat Britse onderzoekers hadden vastgesteld dat het zenuwgas novitsjok uit Rusland afkomstig was. Dat bleek niet te kloppen. Door deze en andere ontwikkelingen maakt menig analist inmiddels een vergelijking met de Irakoorlog in 2003, toen op basis van leugens een oorlog is ontketend, een oorlog die ons IS opleverde.

Het was verstandig geweest het onderzoek van de OPCW af te wachten, alvorens te veroordelen en maatregelen te nemen. Dit onverantwoordelijke handelen roept de vraag op waar de kennelijke angst voor de Russen en opleving van de nieuwe Koude Oorlog vandaan komen.

Het zou naïef zijn te doen alsof er geen dreiging van Rusland uitgaat en het allemaal koek en ei is. Het militaire optreden van het Russische leger in Oekraïne en Syrië is fout en wordt terecht veroordeeld. Ook laten de mensenrechtensituatie en politieke vrijheid in het land zeer te wensen over. De ontwikkelingen rondom de presidentsverkiezing vorige maand illustreren dat eens te meer. Dreigingen moeten echter niet groter gemaakt worden dan ze zijn. Cyberdreiging vanuit Rusland is reëel. Maar de Russische inmenging in de laatste Amerikaanse verkiezingen op gelijke voet stellen met de aanslagen van 11 september 2001 in New York of zelfs de Japanse aanval op Pearl Harbor in 1941 raakt kant noch wal. Een dergelijke vergelijking is te meer bizar omdat de VS, zo blijkt uit historisch onderzoek, in tientallen gevallen heeft geprobeerd de uitkomst van verkiezingen te beïnvloeden, nota bene ook in Rusland. Die beïnvloeding bleef lang niet altijd beperkt tot internettrollen of een historisch equivalent daarvan.

Rein Bijkerk en Christ Klep, auteurs van het onlangs verschenen boek *De oorlog van nu*,

Sadet Karabulut:
‘Het is cruciaal dat de NAVO pas op de plaats maakt’

foto Sander van Oorspronk

erkennen dat Poetin het spel sluw speelt, maar stellen dat Rusland een middelgrote mogendheid is met een economie van het formaat Italië. Zij waarschuwen ervoor het land niet op te waarden tot wat het niet is: een existentiële bedreiging.

Verder is het van belang de historische wortels van het opgelaaide conflict met Rusland niet uit het oog te verliezen. Wie teruggaat naar het einde van de Koude Oorlog, ziet dat toen fouten zijn gemaakt waar nu de wrange vruchten van worden geplukt.

De hereniging van Duitsland, in 1990, is cruciaal. Uit recent vrijgekomen archiefmateriaal in de VS blijkt andermaal dat westerse politici president Gorbatsjov van de Sovjet-Unie keer op keer beloofden dat de NAVO niet verder naar het oosten zou uitbreiden na de Duitse eenwording. Die belofte werd gebroken toen in 1999 onder meer Polen en Hongarije toetraden tot het bondgenootschap. Later volgden meer dan tien andere landen die eerder in de invloedssfeer van de Sovjet-Unie lagen of er zelfs deel van uitmaakten, zoals de Baltische

staten. Tijdens een NAVO-top in 2008 werd bovendien gesteld dat Georgië en Oekraïne in de toekomst lid zouden worden.

Voormalig secretaris-generaal van de NAVO De Hoop Scheffer uitte hier onlangs stevige kritiek op. De snelheid van de uitbreiding van het bondgenootschap en de belofte van toekomstig lidmaatschap aan Georgië en Oekraïne hebben bijgedragen aan de agressieve opstelling van Rusland, is zijn stelling.

Om tot de-escalatie te komen is het cruciaal dat de NAVO pas op de plaats maakt. De beloften aan Georgië en Oekraïne moeten van tafel. Verdere uitbreiding naar het oosten kan niet aan de orde zijn. Ook moet een begin gemaakt worden met het demilitariseren van het grensgebied tussen de NAVO en Rusland. Zolang hier meer en meer wapens en militairen worden geplaatst, aan beide kanten, neemt het risico op een wereldramp toe. Dat kunnen we ons niet permitteren. ●

tekst Sadet Karabulut

Deze opinie verscheen eerder in het Parool

still archief SP

Flyerende SP'ers bij de ingang aandeelhoudersvergadering, Lilian Marijnissen spreekt de aandeelhouders toe, Erik van Muiswinkel klaagt over te veel geld.

MARIJNISSEN OP ING-VERGADERING

'BRENG BELONING TOPMAN ONDER CAO'

SP-LEIDER LILIAN MARIJNISSEN bezocht op 23 april de aandeelhoudersvergadering van ING, maar niet voordat ze op het plein een alternatieve aandeelhoudersvergadering had gehouden. Daar sprak zij ING-schoonmaakster en schoonmakersparlementvoorzitter Khadija Tahiri-Hyati, die uitlegde dat zij 120 jaar moet werken om het eerder voorgestelde jaarsalaris van ING-topman Ralph Hamers van 3 miljoen euro bij elkaar te poetsen. De loonsverhoging van 50 procent ging niet door vanwege de ophef, maar dat betekent niet dat het beloningsplan van tafel is. De raad van commissarissen verdedigt dat beleid nog steeds. Cabaretier Erik van Muiswinkel steunt de actie en klaagde bij de alternatieve vergadering, verkleed als ING-baas 'Ludo', dat hij te veel verdient: 'Ik

ben twintig jaar geleden begonnen in het geldwezen. Ik kom recht van Nijenrode, toen verdiende ik meteen een jaarsalaris wat ik met mijn vrouw en mijn minnares niet kon opmaken. Ik had het bijna op met kerst, en toen kreeg ik een bonus. Toen kon ik weer opnieuw beginnen.'

3 miljoen nog niet van tafel

Terwijl SP'ers de toestromende aandeelhouders met flyers informeerden over de ernst van de zaak, ging ook Marijnissen naar binnen. Zij mag binnen spreken, omdat de SP vier aandelen ING heeft gekocht. Zij hield de aandeelhouders en de ING-top voor dat mensen niet alleen een hekel hebben aan de topsalarissen, maar aan het hele systeem. Zij riep de aandeelhouders op om af te zien

van de enorme loonsverhoging voor de ING-bestuurder en te komen tot een eerlijk beloningsbeleid: namelijk iedereen in de organisatie onder dezelfde cao. 'Dat is goed voor ING en dat is goed voor ons land.' Haar oproep werd in de zaal met enig applaus ontvangen; de SP staat niet alleen in deze eis. Ook pensioenuitvoerder PGGM, die miljarden pensioengeld belegt, stelde vragen bij het beloningsplan van ING. •

tekst Diederik Olders
foto's Cees Wouda

 [Bekijk hier een filmpje van de actie sp.nl/ZwR](https://sp.nl/ZwR)

LINKSVOOR

MAMA NEC

‘Hallo buurvrouw! Kom je voor de koriander? Pak het zelf maar even, want ik zit midden in een gesprek met de SP.’ Rachida El Ayadi (51) uit Nijmegen verontschuldigt zich lachend. ‘Zo gaat het hier. Ik ben altijd bezig. Er zit ook nog een buurvrouw in de tuin. Die ga ik straks helpen met een telefoontje naar de gemeente. Ik help graag mensen, dat zit in me. Mijn moeder was ook zo. Altijd helpen, altijd delen, terwijl ze zelf amper te eten had.’

› **Hoelang ben je al lid van de SP?**

‘Vier jaar. Ik zag op tv wat de SP allemaal doet en dacht: dit is mijn partij, sociaal en tussen de mensen. Ik kom uit Marokko, daar was ik ook politiek actief.’

› **Wanneer ben je naar Nederland gekomen?**

‘In 1991, als au pair. Ik kwam hier alleen, zonder familie. Dat was best moeilijk, ik ben wel eenzaam geweest. Maar ik heb mijn draai gevonden. Ik ben moeder van twee puberdochters. Toen zij naar de basisschool gingen, ben ik op school gaan helpen. Daar leefde ik van op. Sindsdien ben ik actief gebleven. Ik heb als vrijwilliger bij een welzijnsorganisatie vrouwen van verschillende nationaliteiten geholpen met praktische zaken, zoals formulieren en telefoongesprekken. Ook heb ik activiteiten begeleid in een bejaardenhuis. Ik houd niet van thuiszitten en heb graag mensen om me heen.’

› **Wat is jouw SP-moment?**

‘Op een dag belde er een groepje SP’ers aan om over mijn woning te praten. Veel huizen hier in de buurt zijn koud en vochtig. Ik vertelde dat ik ook SP-lid was,

maar niet actief. Ik wist niet of ze wel op mij zaten te wachten. “Natuurlijk wel”, zeiden ze: “Kom gewoon meedoen!” Ik voelde me echt welkom.’

› **Sindsdien is het nóg drukker in jouw huis.**

‘Ja, we komen hier met een groep vrouwen bij elkaar om acties en gesprekken met de woningbouwcorporatie voor te bereiden. De SP heeft de bewoners wakker geschud. Actie helpt echt. We krijgen nu dubbel glas. En nieuwe schuurtjes, want in de oude zat asbest. Als bewoners in hun eentje klagen over schimmel en tocht, dan denkt een woningbouwcorporatie al snel dat het wel mee zal vallen. Of dat het hun eigen schuld is. Maar als ze samen een vuist maken, neemt de corporatie ze serieus.’

› **Wat doe je in het dagelijks leven?**

‘Ik ben voetbalsteward bij NEC: een soort beveiliging rondom de wedstrijden. Ik houd van de drukte en de herrie in het stadion en ben nu ook echt fan van NEC geworden. Bij elke thuiswedstrijd en heel veel uitwedstrijden zit ik op de tribune. Sommige supporters noemen mij Mama NEC. Zó leuk!’ ●

tekst Daniël de Jongh
foto Karen Veldkamp

MAHIR LEEST

WIE Mahir Alkaya, SP-Tweede Kamerlid

LEEST *Bier voor Afrika, het best bewaarde geheim van Heineken. Olivier van Beemen, uitg. Prometheus.*

› Een boek over bier gelezen?

Had je niks beters te doen?

‘Het is niet zomaar een boek – het is het resultaat van jarenlang onderzoekswerk van onderzoeksjournalist Olivier van Beemen. Al sinds 2011 sprak hij met vele betrokkenen – vierhonderd gesprekken in twaalf landen – in Afrika over de rol van multinational Heineken daar. Het continent is een groeimarkt en Heineken zit daar al een eeuw.’

› Wat voor beeld komt er over Heineken naar voren uit dit boek?

‘Hoe weinig moraal deze multinational toont als het niet afgedwongen wordt. Van Beemen sprak met medewerkers, oud-medewerkers, leveranciers en politici. In veel Afrikaanse landen zijn de overheid en andere instituties niet zo sterk als wij gewend zijn. Er is dus weinig tegenmacht. Een voorbeeld daarvan is dat Heineken een ‘abonnement’ bij kranten had, waardoor die alleen maar positief nieuws over Heineken schreven. Alles is te koop voor geld en een kratje bier voor de deur van de redactie.’

› In Nederland is ook nepnieuws.

‘Als het daar nou bij zou blijven. Kleine cafeetjes dwingen ze om alleen Heineken te verkopen; er zijn gevechten tussen knokploegen als een café-eigenaar overweegt om een ander merk te voeren. Wat veel in het nieuws is geweest, is de inzet van promotie-meisjes. Die komen langs in de bars, komen bij mannen aan tafel, geven complimentjes en vertellen over de betere prestaties in bed die je zou krijgen door veel bier te drinken..

MAATSCHAPPELIJK ONVERANTWOORD ONDERNEMEN

Het is weliswaar geen officieel beleid, maar veel promotiemeisjes combineren dit werk met prostitutie – het werk betaalt niet goed genoeg om ervan rond te komen. Zij hebben te maken met seksuele intimidatie en aanranding. Het is terecht dat Heineken er nu op aangesproken wordt dat het bedrijf vrouwen in deze situatie brengt.’

› Je hebt Kamervragen gesteld over Heineken. Waarom?

‘De lokale werknemers van Heineken worden slecht behandeld, maar aan de top worden mensen beschermd. Een directeur was betrokken bij corruptie; hij en zijn vrouw ontvingen smeergeld van een lokaal gasbedrijf zodat dat gas mocht leveren aan de fabriek. De vrouw van de Heineken-directeur vroeg steeds meer geld en het gasbedrijf ging naar de politie. Heineken schikte voor 2 miljoen en de directeur werd zonder straf weggepromoveerd naar Singapore. In Rwanda bleef de Heinekenfabriek tijdens de genocide draaien, steunde zo met belastinginkomsten het regime en bleef de militie met bier bevoorraden. Ik heb in de Kamer gevraagd: is dit maatschappelijk verantwoord ondernemen? Heineken krijgt steun van de overheid, in de vorm van handelsmissies en zelfs ontwikkelingsgeld. Moet de overheid dit amoreel gedrag wel steunen?’

› In 2016 was er – na Van Beemens vorige boek over Heineken – ook al ophef. Waarom verandert er niks?

‘De vraag is: hoe verander je het gedrag van een bedrijf dat alleen maar op winst voor aandeelhouders gericht is? Het minste is die subsidies stoppen; daar zal Heineken niet van wakker liggen. Ze zijn wel bang voor reputatieschade. In het boek wordt een medewerker geciteerd die zegt: ‘We zijn banger voor demonstranten in het Westen dan voor commotie in Afrika.’ Maatschappelijk verantwoord ondernemen is te vrijblijvend. In de VN is een werkgroep bezig met

bindende afspraken, het opzetten van een Hof waar multinationals ter verantwoording kunnen worden geroepen. Ik zat in Den Haag een bijeenkomst voor met de Ecuadoraanse voorzitter van die werkgroep. Alleen de SP, GroenLinks en de PvdA waren aanwezig. Zo zie je dat het accepteren van amoreel gedrag door bedrijven langs politieke lijnen loopt.’

› Wie moet dit lezen?

‘Iedereen die een beeld wil krijgen van waar bedrijven toe in staat zijn als ze geen tegenmacht hebben van instituties en medewerkers. Van vakbonden en overheden bijvoorbeeld. Dit is geen Heineken-probleem en het beperkt zich ook niet tot Afrika. Het is een probleem van te weinig tegenmacht van werknemers en overheden tegen de overmacht van grote bedrijven.’ ●

tekst Diederik Olders

foto Maurits Gemink

WMO-AANVRAAG

In de nieuwste Tribune staat een artikel over een afgewezen Wmo-aanvraag in de gemeente Lingewaard. Ik heb iets soortgelijks mee-gemaakt. Naar aanleiding van een Wmo-aanvraag voor een bijdrage in de kosten van een traplift, ingediend, mei 2016, bij de gemeente Gouda. Er komen twee administratieve ambtenaren ongeveer een half uur bij mij op bezoek. Het gaat om een traplift, zowel voor mij zelf als voor mijn vrouw omdat wij in een zogenaamde drive-in-woning wonen en last krijgen van onze benen. Wij wonen dan ongeveer twaalf jaar in dit huis en hadden bij het betrekken van de woning geen klachten aan heupen/knieën. Een paar weken later wordt de aanvraag afgewezen. Een van de redenen was: "dat u had moeten weten dat bij het ouder worden u last van uw benen/knieën kon krijgen. U had deze woning toen niet moeten kopen." Dus ook als je nog bijvoorbeeld 25 jaar bent, moet je alvast maar een flat of bungalow kopen voor het geval dat...

Daarnaast hanteerden de twee dames een lijst met allerlei vragen over gezondheid, wat we nog wel/niet kunnen, enz.

De antwoorden op die lijst krijgen we later te zien, bijvoorbeeld:

- We hebben twee wc's. op de begane grond en op de bovenste (slaap-)verdieping. De dames situeren één wc op de woonverdieping.

PRIKBORD@SP.NL

of stuur een brief naar **Redactie Tribune**
Snouckaertlaan 70 • 3811 MB Amersfoort

- Dat we allebei een bril dragen zien ze wel, maar dat ik bovendien twee gehoorapparaatjes draag, zien ze niet en ze geven aan dat ik geen gehoorbeperking heb (niet beperkt).
- De dames liepen vóór mij de trap op, maar hadden gezien dat ik "in een redelijk tempo"(!) hen op die trap volgde.

Op de lijst staat een onderdeel: "stoornisniveau/beperkingen", die alleen een medisch onderzoek had kunnen bevestigen of verwerpen. Daarnaast zijn er twee onderwerpen: Cognitief functioneren en Psychosociaal functioneren, resp. voor geheugen/aandacht en stemming/gedrag. Beide zijn: niet beperkt. (Nu is dat wel zo, maar dat kunnen 2 leken niet in een half uur beoordelen.)

Via mijn rechtsbijstandverzekering heb ik een advocate gekregen die uiteindelijk ervoor gezorgd heeft dat de aanvraag wél werd geaccepteerd en dat ik een tegemoetkoming in de kosten kreeg (dit werd gerangschikt onder Wmo-verhuiskostenvergoeding omdat dit niet kon via een andere kostenpost). Maar... als klap op de vuurpijl krijg ik na ongeveer een jaar via het CAK te horen dat ik dat bedrag (ca. € 3.300,-) in gedeelten moet terugbetalen. Ook mijn advocate was ten zeerste verwonderd want er is nergens sprake geweest van een "voorschot" of van een "lening".

Nu ben ik niet zo vermogend maar de kosten van de traplift had ik, van wat spaargeld, al betaald. De toekenning van die € 3.300,- heeft dus alleen maar veel moeite gekost en niets opgelost. Het gekke daarbij is dat ik het bedrag kwijtgescholden krijg, wanneer ik uit Gouda vertrek. Wanneer ik een "schuld" heb, dan zal ik die moeten voldoen. Of ik nu, tijdens die terugbetaling, in Maastricht of Groningen ben gaan wonen.

Jean-Pierre Bylard, Gouda

Tribune mei 2018

DOORLOPENDE MACTHTIGING BON OM LID TE WORDEN

naam : Socialistische Partij (SP)
adres : Snouckaertlaan 70
postcode : 3811 MB woonplaats: Amersfoort
land : Nederland incassant ID: NL86ZZZ403462460000
kenmerk machtiging (in te vullen door SP):
reden betaling : betaling contributie

Door ondertekening van dit formulier geeft u toestemming aan de SP om doorlopende incasso-opdrachten te sturen naar uw bank om een bedrag van uw rekening af te schrijven wegens contributie en aan uw bank om doorlopend een bedrag van uw rekening af te schrijven overeenkomstig de opdracht van de SP. Als u het niet eens bent met deze afschrijving kunt u deze laten terugboeken. Neem hiervoor binnen 8 weken na afschrijving contact op met uw bank. Vraag uw bank naar de voorwaarden.

Ja, ik word lid van de SP. Ik ontvang een welkomsgeschenk en bovendien krijg ik elke maand het nieuws- en opinieblad De Tribune in de bus. Ik kies voor de volgende kwartaalbijdrage:

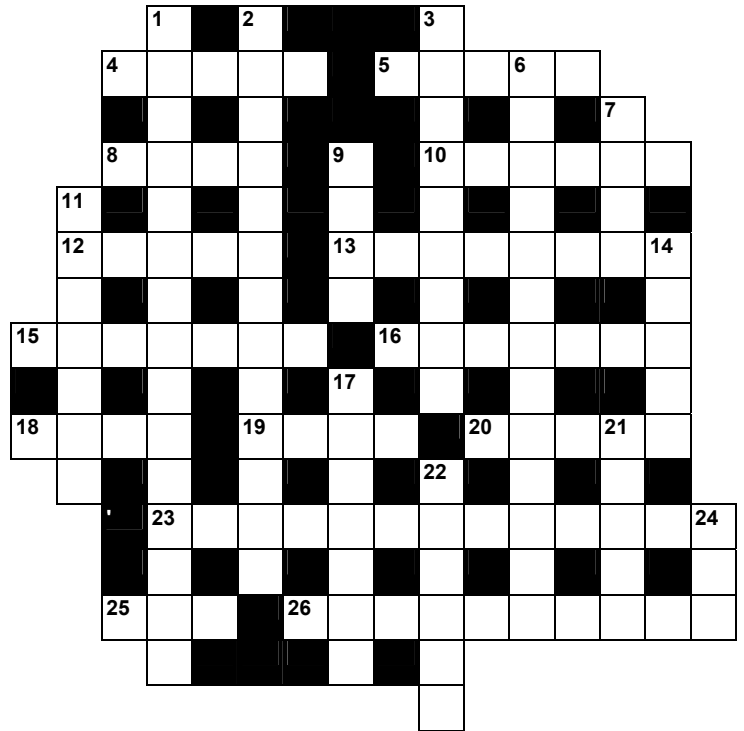
€ 5,00 (minimum) € 7,50 € 10,00 € 12,50 € 15,00 anders: € _____

naam : _____
roepnaam : _____ voorletters: _____ m/v _____
adres + huisnr : _____
postcode : _____ woonplaats: _____
land : _____ geboortedatum: _____
email : _____
telefoon : _____ mobiel: _____
IBAN (rekeningnr.) : _____ bank identificatie (BIC)* : _____
plaats en datum : _____ * geen verplicht veld bij Nederlands IBAN (rekeningnr)
handtekening : _____

Ik wil ook graag lid worden van ROOD (jong in de SP, tot 28 jaar) en sta één van mijn kwartaalbijdragen at aan ROOD.

Stuur deze bon in een enveloppe zonder postzegel naar: SP - Ledenadministratie, Antwoordnummer 407, 3800 VB Amersfoort. U kunt deze machtiging stopzetten met een telefoontje of een e-mail aan de SP: (088) 243 55 40, administratie@sp.nl

CRYPTOGRAM

Horizontaal

- 4 Wil wel meer betalen. Maar er is geen geld meer voor. (5)
 5 Oud-Griekse riviermonding. (5)
 8 Wederzijdse chemie vereist een sprankje vuur. (4)
 10 Speelkaarten hebben last van oprispingen. (6)
 12 Een uitstekend gebouwde ruimte. (5)
 13 Culturele vrijhaven met ruw karakter. (8)
 15 Is er weer niet bij (met z'n hoofd)? (7)
 16 Fatale variant op het schouderklopje. (7)
 18 Jong insect moet nog aan z'n imago werken. (4)
 19 Zit aardig in de put ... in de put. (4)
 20 Wegvloeiend hout. (5)
 23 Straatarm? Vast ook geen geld van de SP? (4,5,4)
 25 Stier met bewijs van titel. (3)
 26 Start van alle agenda's. (10)

Verticaal

- 1 Sneeuwwitje heeft de maten 90-60-90. (15)
 2 Sigaretten, sigaren, en een aardig brandje. (13)
 3 Grammatica leidt tot kromme taal. (9)
 6 Het ideaal van een nog niet gemaakt kunstwerk. (13)
 7 Knettergekke ingang. (4)
 9 Die jongen was na de komst van de euro niets meer waard. (4)
 11 Na deze wasbeurt is dit niet echt schoner, wel kleuriger. (7)
 14 De tijden dat het duidelijk begint te worden. (5)

- 17 Verklaring geeft het recht om privéjet te huren. (7)
 21 Ga toch weg! Je bent niet meer op de hoogte. (5 en 2,3)
 22 Bijproduct. Behalve voor de koningin. (6)
 24 Omgedraaid blijkt de vloerbedekking toch wat flets. (3)

NUMMERPLAATJE

De puzzel bevat een aantal 'cellen' in een tabel, en een aantal omschrijvingen die naar getallen (ook jaartallen, tel. nummers etc.) verwijzen. Slechts een deel van alle vakjes is nodig om de puzzel op te lossen: maak de cellen van de correcte getallen zwart, en uiteindelijk zal een symbool verschijnen. Dit symbool vormt de oplossing.

Omschrijvingen zijn veelal opzettelijk beperkt, en het zwartmaken van de verkeerde cellen zal het nóg lastiger maken. Veel plezier!

Deze keer zijn de meeste getallen verbonden aan de Verenigde Naties (en afdelingen daarbinnen).

Omschrijvingen

Van Byron via Waterloo naar Churchill. /

'Atomen voor Vrede' werden IAEA. /

Officiële talen, sinds 1973 met ook het Arabisch. /

Ik Verklaar Millenium! /

Bye-bye Taiwan. /

En het aantal oorspronkelijke deelnemers is: ... /

En zonder plafond was het 27%. /

Bravo: de 193ste! /

Afgericht! Of was het opgericht? /

Opgeheven, het vingertje van de Volkenbond? /

United Nations Plaza. /

Hervormingsgezind (maar niet echt). /

Politiek van assimilatie – in een nieuw jasje. /

Resoluties post-1976. /

0303	S004	8/14	3-3	73%	002-002	020-002
.2417 5354	22,73	667	1997	1994	(-3+ -2)	5
575/ 15	01110 101	717	760	06006 0006	1357 11	.38 spec
8TB	7 of 9	51	1815	6	1953/ 1957	(091) 4445
17 ^a	TcMN	1,31	?/##/n	T-R00	1,22 %	0007
12-2- '57	99.9	0.001	8-9- 2000	#44	12k\$	8*88
-01- 02-03	- ^A AG CT	P-19	199b	00.6	2048 Mbit	5'-3'
K7	22%	18-4- 1946	14-7- 2011	1945	25/ 2758	1.1.3. 4 _{sub} 8
+4%	37& 13	104+ %	23,24 9,425	0>>0	<1.00 0	5 of 2

OPLOSSINGEN APRIL

Cryptogram

Horizontaal 7) Matrozenpakje 8) Geluidsbarrière 10) Te gek 11) Kraakbeen
 12) Nachtbraker 13) Egelvis 15) Gebruikersgemak 18) Scharrelruimte.

Verticaal 1) Jaknikker 2) Struikrover 3) Rondedans 4) Een bok schieten 5)
 Sportauto 6) Leerwerkplaats 7) Meetgegevens 9) Onfris 14) Genie 16) Ier
 17) Sar.

Citatenraadsel: In Geuren en Kleuren

De winnaar van april 2018 is M.Nijkamp uit Enter

Stuur uw oplossing van een puzzel naar keuze vóór 30 mei 2018 naar de puzzelredactie van de Tribune;

Snouckaertlaan 70, 3811 MB Amersfoort of tribunepuzzel@sp.nl Vergeet u niet uw naam en adres te vermelden?

Onder de inzenders van een goede oplossing wordt een gesigneerd boek verloot uit de SP-boekenstal.

THEO DE BUURTCONCIERGE

